

ЗАКОН О ФИСКАЛНИМ КАСАМА

I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет уређивања Члан 1.

(1) Овим законом уређује се обавеза регистравања промета преко фискалне касе, карактеристике фискалне касе, карактеристике терминала, карактеристике софтверске апликације, фискални документи, стављање у промет фискалног система, фискализација фискалне касе, евидентирање, сторнирање и рекламирање промета, сервисирање фискалног система, контрола фискалног производа, контрола регистравања промета преко фискалне касе и контрола овлаштеног сервиса, овлаштења за доношење подзаконских аката, казнене одредбе и вршење надзора над спровођењем овог закона.

(2) Под фискалним производима у смислу овог закона подразумевају се посебни производи за евидентирање промета робе и услуга.

Скраћенице Члан 2.

Поједини изрази употријебљени у овом закону скраћени су на сљедећи начин:

- а) “ПУ” представља скраћеницу за Пореску управу Републике Српске,
- б) “ИБФК” представља скраћеницу за идентификациони број фискалне касе,
- в) “ИБФМ” представља скраћеницу за идентификациони број фискалног модула,
- г) “ПДВ” представља скраћеницу за порез на додату вриједност,
- д) “ИБО” представља скраћеницу за јединствен идентификациони број обвезника овог закона, који представља ЈИБ-јединствени идентификациони број обвезника додијељен од стране Пореске управе Републике Српске .

Дефиниције Члан 3.

(1) Изрази коришћени за описивање поступка евидентирања промета робе и услуга, употријебљени у овом закону имају сљедеће значење:

- а) “Артикли” су роба и услуге,
- б) “База артикала” садржи једнозначно и недвосмислено идентификован назив артикла, назив јединице мјере, цијену јединице мјере и ознаку прописане пореске стопе,
- в) “Клијент” је лице које купује робу, односно користи услугу,
- г) “Касир” је лице које региструје промет артикала на основу овог закона,
- д) “Евидентирани промет” представља податке о вриједности продате робе, односно извршене услуге,

ђ) “Сторнирани евидентирани промет” представља податке о вриједности сторниране продате робе, односно сторниране извршене услуге,

е) “Остварени евидентирани промет” представља разлику евидентираног и сторнираног евидентираног промета,

ж) “Остварени евидентирани порез” представља порез израчунат на основу оствареног евидентираног промета,

з) “Рекламирани промет” представља податке о вриједности враћене робе, односно рекламиране услуге,

и) “Сторнирани рекламирани промет” представља податке о вриједности сторниране враћене робе, односно сторниране рекламиране услуге,

ј) “Остварени рекламирани промет” представља разлику рекламираног и сторнираног рекламираног промета,

к) “Остварени рекламирани порез” представља порез израчунат на основу оствареног рекламираног промета,

л) “Остварени промет” представља разлику оствареног евидентираног промета и оствареног рекламираног промета,

љ) “Регистровање промета” представља све три операције: евидентирања, сторнирања и рекламирања промета, које се извршавају помоћу фискалне касе,

м) “Спецификација пореских стопа” представља везу ознака пореских стопа са вриједностима пореских стопа у процентима,

н) “Готовина у каси” представља разлику збира готовине коју су уплатили клијенти и готовине коју је у касу унио касир, и збира готовине враћене клијентима и готовине коју је из касе изнио касир.

(2) Изрази коришћени за описивање уређаја за евидентирање промета робе и услуга, употребљени у овом закону имају следеће значење:

а) “Фискални производи” су посебни производи дефинисани овим законом у које спадају фискална каса, терминал и софтверска апликација,

б) “Фискални систем” представља комбинацију фискалних производа дефинисану овим законом,

в) “Фискална каса” је уређај који омогућава регистровање промета артикала унијетих у њену базу артикала, праћење од клијента регистровања промета артикала помоћу дисплеја и одштампаног исјечка папирне траке уз истовремено штампање на контролној папирној траци, дневно регистровање оствареног евидентираног промета и оствареног рекламираног промета у фискалној меморији, читавање података из фискалне меморије на терминалу, формирање и штампање фискалних и нефискалних докумената,

г) “Терминал” је уређај за даљинско читавање података из фискалне касе који обезбјеђује жичну двосмјерну комуникацију са фискалном касом и бежичну двосмјерну комуникацију са сервером ПУ, чиме омогућава задавање команди од сервера ПУ, читавање података из фискалне касе и пренос тих података до сервера ПУ,

д) “Софтверска апликација” извршава се на надређеном рачунару и омогућава двосмјерну комуникацију надређеног рачунара са фискалном касом преко порта фискалне касе и нарочито задавање команди фискалној каси од надређеног рачунара,

ђ) “Фискални документи” су посебни документи дефинисани овим законом које штампа фискална каса, и то: фискални рачун, рекламирани рачун, пресјек стања, дневни извјештај и периодични извјештај,

е) “Нефискални документи” су сви документи које штампа фискална каса тако да буду различити од фискалних докумената на очигледан начин,

ж) “Фискални лого” представља графички симбол који се штампа на крају сваког фискалног документа, при чему су хоризонтална и вертикална димензија фискалног лога једнаке и морају бити у границама од 5mm x 5mm до 7mm x 7mm,

з) “Фискални модул” садржи посебно уграђену фискалну меморију,

и) “Фискализација” је поступак стављања фискалне касе у функцију регистровања промета сагласно овом закону,

ј) “Временске одреднице” су: дан, мјесец, година, сат и минут,

к) “Забрањени период” дефинише се од момента формирања првог фискалног рачуна или првог рекламираног рачуна након формирања посљедњег дневног извјештаја до момента формирања првог наредног дневног извјештаја,

л) “Дозвољени период” дефинише се од момента формирања посљедњег дневног извјештаја до момента формирања првог наредног фискалног рачуна или првог наредног рекламираног рачуна,

(3) Изрази коришћени за описивање увођења система за евидентирање промета робе и услуга, употријебљени у овом закону имају сљедеће значење:

а) “Обвезник” је свако лице које је обавезно да региструје промет помоћу фискалне касе, преноси податке до сервера ПУ помоћу терминала и задаје команде фискалној каси помоћу софтверске апликације у случајевима дефинисаним овим законом,

б) “Продајно мјесто” је мјесто на коме обвезник врши промет робе, односно пружање услуга,

в) “Произвођач” је лице које производи или увози фискалне системе у Републику Српску,

г) “Регистровани произвођач” је произвођач кога је регистровао министар трговине и туризма (у даљем тексту: министар),

д) “Овлашћени произвођач” је регистровани произвођач са одобрењем министра за одређени тип фискалног система,

ђ) “Овлашћени дистрибутер” је лице које је овлашћени произвођач овластио за закључивање уговора са обвезником о куповини фискалних производа, као и предузимање других радњи прописаних овим законом,

е) “Сервисирање” обухвата поправку неисправности и технички преглед,

ж) “Овлашћени сервис” је лице које је овлашћени произвођач овластио за закључивање уговора са обвезником о сервисирању фискалних производа и пружању техничке подршке обвезнику за коришћење фискалних производа, као и предузимање других радњи прописаних овим законом,

з) “Овлашћени сервисер” је лице које је овлашћени произвођач или овлашћени сервис овластио за сервисирање фискалних производа и пружање техничке подршке обвезнику за коришћење фискалних производа, као и предузимање других радњи прописаних овим законом,

и) “Овлашћено лице ПУ” је инспектор ПУ коме је ПУ дала посебно овлаштење за контролу и предузимање других радњи прописаних овим законом,

ј) “Овлашћено лице тржишне инспекције” је тржишни инспектор коме је Републичка управа за инспекцијске послове дала посебно овлаштење за контролу и предузимање других радњи прописаних овим законом.

Комисија

Члан 4.

(1) За утврђивање испуњености услова за издавање одобрења из члана 31. овог закона и припрему приједлога за издавање и укидање одобрења произвођачу, Влада Републике Српске (у даљем тексту: Влада) именује Комисију.

(2) Комисију из става 1. овог члана чине:

а) три представника Министарства финансија Републике Српске,

б) три представника Министарства трговине и туризма Републике Српске (у даљем тексту: Министарство),

в) три представника Пореске управе.

(3) Стручне, техничке и друге послове за потребе Комисије спроводе Министарство финансија и Министарство трговине и туризма.

(4) Комисија у свом раду може ангажовати и друга лица запослена у министарствима и другим органима, у зависности од питања која разматра Комисија и за чије разматрање и рјешавање је потребно стручно знање и радно искуство лица које није члан Комисије.

Обавеза регистравања промета преко фискалне касе

Члан 5.

(1) Лице које је уписано у одговарајући регистар за промет робе, односно за пружање услуга, дужно је да региструје сваки појединачни промет робе и услуга преко фискалне касе и пренос података преко терминала до сервера ПУ, а у случају да користи надређени рачунар, задавање команди фискалној каси је дужно да врши помоћу софтверске апликације.

(2) Обавеза из става 1. овог члана не односи се на:

а) самосталног пољопривредног произвођача, у случају продаје властитих пољопривредних производа на пијачним тезгама и породичном пољопривредном газдинству,

б) власника самосталне занатске радње, у случају продаје сопствених производа умјетничког и старог занатства и домаће радиности на пијачним тезгама и сличним објектима,

в) банкарско правно лице, у случају да обавља финансијске трансакције преко банкарских рачуна,

г) енергетска, комунална, телекомуникациона и друга јавна предузећа која накнаду за продату робу, односно пружене услуге наплаћују испостављањем рачуна о обрачуну потрошње преко мјерних инструмената (електрична енергија, гас, гријање, вода, телефон и др.),

д) поштанске активности и превоз и испоруку поштанских пошиљки,

ђ) адвокатске дјелатности,

е) обавезно социјално осигурање,

ж) дјелатност верских организација,

з) умјетничко и књижевно стваралаштво и сценску уметност,

и) рад умјетничких установа,

ј) дјелатност библиотека,

к) дјелатност архива,

л) дјелатност музеја,

љ) продају преко аутомата,

м) улична продаја сладоледа, лозова, кокица, књига и штампе (колпортери);
н) дјелатност чистача ципела, носача и лица за паркирање аутомобила; и
њ) дјелатности образовања (предшколско, основно, средње и високо) и научноистраживачког рада.

(3) Лице на које се не односи обавеза у смислу става 2. овог члана, а истовремено обавља и дјелатности које нису изузете, односно ослобођене од обавезе регистравања промета преко фискалне касе и преноса података преко терминала до сервера ПУ у смислу става 1. овог члана, дужно је да сваки појединачни промет приликом обављања тих дјелатности региструје преко фискалне касе, као и да преноси податке преко терминала до сервера ПУ.

Фискални систем

Члан 6.

Фискални систем састоји се од:

- а) фискалне регистар касе и терминала, или
- б) фискалног штампача, терминала и софтверске апликације, или
- в) фискалне регистар касе – штампача, терминала и софтверске апликације.

II КАРАКТЕРИСТИКЕ ФИСКАЛНЕ КАСЕ

Врсте фискалних каса

Члан 7.

Фискална каса може бити реализована као:

- а) фискална регистар каса која прима команде од касира преко тастатуре фискалне регистар касе,
- б) фискални штампач који прима команде од надређеног рачунара преко порта фискалног штампача или
- в) фискална регистар каса – штампач која прима команде од касира преко тастатуре фискалне регистар касе – штампача и од надређеног рачунара преко порта фискалне регистар касе – штампача.

Врсте пломби фискалне касе

Члан 8.

Фискална каса посједује сљедеће пломбе:

- а) сервисну пломбу која спречава отварање кућишта фискалне касе и приступ унутрашњости фискалне касе, осим дијела кућишта у који се смјештају папирне траке,
- б) програмску пломбу која спречава измјену или брисање садржаја програмске меморије и
- в) фискалну пломбу која спречава раздвајање фискалног модула од матичне плоче фискалне касе.

Врсте сервисирања фискалне касе

Члан 9.

Врсте сервисирања фискалне касе су:

- а) неосновано захтјевано сервисирање,
- б) технички преглед,
- в) поправка неисправности без скидања програмске и фискалне пломбе,
- г) поправка неисправности са скидањем програмске пломбе,
- д) поправка неисправности са скидањем фискалне пломбе,
- ђ) поправка неисправности са скидањем и програмске и фискалне пломбе,
- е) измјена садржаја програмске меморије,
- ж) замјена фискалног модула и
- з) измјена садржаја програмске меморије и замјена фискалног модула.

Врсте ресета фискалне касе

Члан 10.

Врсте ресета фискалне касе су:

- а) брисање цјелокупног садржаја оперативне меморије,
- б) брисање података о оствареном евидентираном промету и оствареном рекламираном промету у оперативној меморији,
- в) брисање базе артикала у оперативној меморији и

г) деблокада софтвера без брисања цјелокупног садржаја оперативне меморије, података о оствареном евидентираном промету и оствареном рекламираном промету, и базе артикала у оперативној меморији.

Ознаке пореских стопа

Члан 11.

- (1) Ознаке важећих пореских стопа у фискалној каси су: “А”, “Е”, “Ј” и “К”.
- (2) Обвезници овог закона који нису уписани у регистар обвезника ПДВ додјељују ознаку пореске стопе “А” свим артиклима.
- (3) Обвезници закона који су уписани у регистар обвезника ПДВ додјељују ознаку пореске стопе:
  - а) “Е” артиклима на чији промет се плаћа ПДВ по општој стопи прописаној законом којим се уређује ПДВ,
  - б) “Ј” артиклима на чији промет се плаћа ПДВ по посебној стопи прописаној законом којим се уређује ПДВ,
  - в) “К” артиклима који су ослобођени ПДВ.

Ознаке средстава плаћања

Члан 12.

Ознаке средстава плаћања у фискалној каси су:

- а) “готовина”, ако се плаћа готовим новцем, новчаним боновима, новчаним поклон честиткама, интерним картицама и сличним инструментима плаћања,
- б) “чек”, ако се плаћа чеком,
- в) “картица”, ако се плаћа платном картицом и
- г) “вирман”, ако се плаћа општим налогом за пренос (вирманом).

ИБФК и ИБФМ

Члан 13.

- (1) Прва два знака ИБФК служе за идентификацију овлашћеног произвођача и типа фискалне касе, док наредних пет цифара служе за идентификацију конкретне фискалне касе.
- (2) Прва два знака и првих пет цифара ИБФК и ИБФМ су идентични.
- (3) Посљедња цифра ИБФК увијек је нула.
- (4) Посљедња цифра ИБФМ може бити било која цифра од 0 до 9.
- (5) Посљедња цифра ИБФМ првог фискалног модула у фискалној каси са одговарајућим ИБФК увијек је 0.
- (6) Посљедња цифра ИБФМ сваког наредног фискалног модула у фискалној каси са одговарајућим ИБФК увећава се за 1 у односу на ИБФМ претходног фискалног модула, све док не достигне максималну дозвољену цифру из става 4. овог члана.
- (7) У случају из става 6. овог члана, фискална каса са постојећим ИБФК не може се више користити по попуњавању фискалног модула са ИБФМ чија је посљедња цифра једнака максимално дозвољеној цифри из става 4. овог члана.

Техничке и функционалне карактеристике фискалне касе

Члан 14.

(1) Карактеристика евидентирања промета фискалне касе мора да:

а) омогући пријем команди од касира преко тастатуре фискалне касе, у случају фискалне регистар касе и фискалне регистар касе – штампача,

б) омогући пријем команди од надређеног рачунара преко порта фискалне касе, у случају фискалног штампача и фискалне регистар касе – штампача,

в) обезбиједи клијенту визуелно праћење евидентирања промета, сторнирања евидентираних промета, рекламирања промета и сторнирања рекламираног промета на дисплеју за клијента,

г) обезбиједи касиру визуелно праћење евидентирања промета, сторнирања евидентираних промета, рекламирања промета и сторнирања рекламираног промета на дисплеју за касира, у случају фискалне регистар касе,

д) обезбиједи евидентирање промета, сторнирање евидентираних промета, рекламирање промета и сторнирање рекламираног промета у конвертибилним маркама заокруживањем на другу децималу,

ђ) обезбиједи смјештање података о сваком појединачном оствареном евидентираним промету и сваком појединачном оствареном рекламираним промету у оперативну меморију,

е) омогући груписање, сумирање и исказивање података о оствареном евидентираним промету и оствареном рекламираним промету по пореским стопама и

ж) обезбиједи аутоматско формирање и пребацивање података о оствареном евидентираним промету и оствареном рекламираним промету по пореским стопама из оперативне меморије у фискалну меморију приликом формирања дневног извјештаја, а затим аутоматско брисање података о оствареном евидентираним промету и оствареном рекламираним промету по пореским стопама у оперативној меморији у дозвољеном периоду.

(2) Карактеристика безбједности фискалне касе мора да:

а) омогући приступ дијелу кућишта ради замјене папирних трака без скидања сервисне пломбе,

б) онемогући приступ унутрашњости фискалне касе, а нарочито програмској и фискалној пломби, без скидања сервисне пломбе,

в) обезбиједи помоћу програмске пломбе заштиту програма за управљање фискалном касом, односно садржаја програмске меморије, од измјена и брисања,

г) обезбиједи читање садржаја програмске меморије преко порта фискалне касе, на основу команде примљене преко порта фискалне касе или читање садржаја програмске меморије у програматору, након физичког вађења програмске меморије из фискалне касе,

д) обезбиједи заштиту садржаја фискалне меморије од измјена и брисања,

ђ) онемогући помоћу фискалне пломбе раздвајање фискалног модула од матичне плоче фискалне касе,

е) обезбиједи физичку везу фискалног модула и кућишта фискалне касе путем заливања смјесом која се стврдњава,

ж) омогући аутоматско или ручно пребацивање фискалне касе у режим читања фискалне меморије и

з) омогући читање фискалне меморије на основу команди примљених преко порта фискалне касе.

(3) Карактеристика управљања фискалном меморијом фискалне касе мора да:

а) обезбиједи смјештање у фискалну меморију 1.800 записа из дневних извјештаја који обухватају: податке о оствареном евидентираном промету по пореским стопама између два узастопна формирања дневног извјештаја, податке о оствареном рекламираном промету по пореским стопама између два узастопна формирања дневног извјештаја, број посљедњег фискалног рачуна издатог прије формирања дневног извјештаја, број посљедњег рекламираног рачуна издатог прије формирања дневног извјештаја и временске одреднице сачињавања дневног извјештаја,

б) обезбиједи смјештање у фискалну меморију 80 записа о врсти и временским одредницама почетка и краја сервисирања,

в) обезбиједи смјештање у фискалну меморију 50 записа о врсти и временским одредницама ресета,

г) обезбиједи смјештање у фискалну меморију 30 записа о спецификацији и временским одредницама промјене пореских стопа,

д) обезбиједи смјештање у фискалну меморију ИБФМ и ИБО,

ђ) омогући памћење података у фискалној меморији најмање пет година, независно од напајања фискалне касе и

е) обезбиједи визуелно и штампано обавјештење о потреби за замјену фискалног модула прије сваког формирања дневног извјештаја, у случају да је број преосталих могућих смјештања дневних извјештаја у фискалну меморију мањи од 50.

(4) Карактеристика онемогућавања регистровања промета фискалне касе мора да:

а) онемогући даље регистровање промета помоћу фискалне касе, након што се попуни фискална меморија фискалне касе по било ком основу,

б) онемогући даље регистровање промета помоћу фискалне касе, ако је у поступку самотестирања утврђено да је фискална меморија неисправна,

в) онемогући даље регистровање промета помоћу фискалне касе, ако је у поступку самотестирања утврђено да је оперативна меморија неисправна,

г) онемогући даље регистровање промета помоћу фискалне касе, ако је у поступку самотестирања утврђено да је бар један дисплеј неисправан,

д) онемогући даље регистровање промета помоћу фискалне касе, ако је у поступку самотестирања утврђено да је штампач неисправан и

ђ) онемогући даље регистровање промета помоћу фискалне касе у одсуству било папирне траке за исјечке, било контролне папирне траке.

(5) Карактеристика штампања фискалне касе мора да:

а) обезбиједи да одштампани подаци на контролној папирној траци препорученој од овлашћеног произвођача буду читљиви у трајању од најмање четири године од дана штампања,

б) обезбиједи штампање фискалних докумената на службеном језику Републике Српске,

в) обезбиједи истовремено штампање идентичних фискалних докумената у по једном примјерку на папирној траци за исјечке и на контролној папирној траци,

г) обезбиједи штампање података о сваком појединачно евидентираном промету на исјечку фискалног рачуна и на контролној траци фискалне касе,

д) обезбиједи штампање података о сваком појединачно сторнираном евидентираном промету на исјечку фискалног рачуна и на контролној траци фискалне касе,

ђ) обезбиједи штампање података о сваком појединачно рекламираном промету на исјечку рекламираног рачуна и на контролној траци фискалне касе,

е) обезбиједи штампање података о сваком појединачно сторнираном рекламираном промету на исјечку рекламираног рачуна и на контролној траци фискалне касе,

ж) онемогући штампање фискалних докумената прије фискализације,

з) омогући штампање фискалног лога искључиво на фискалним документима,

и) онемогући штампање нефискалних докумената који садрже кључне ријечи и вриједности промета из фискалних докумената,

ј) онемогући штампање нефискалних докумената који садрже симболе који личе на фискални лого,

к) обезбиједи штампање базе артикала фискалне касе,

л) обезбиједи да се свака почета, па прекинута операција услед неисправности штампача, послѣје поправке штампача настави и

љ) обезбиједи да се свака почета, па прекинута операција услед прекида напајања, после довођења напајања настави.

(6) Карактеристика онемогућавања брисања бројача фискалне касе мора да:

а) онемогући брисање бројача редног броја фискалног рачуна,

б) онемогући брисање бројача редног броја рекламираног рачуна,

в) онемогући брисање бројача редног броја дневног извјештаја,

г) онемогући брисање бројача редног броја сервисирања,

д) онемогући брисање бројача редног броја ресета и

ђ) онемогући брисање бројача редног броја промјене пореских стопа.

(7) Карактеристика контроле временских одредница фискалне касе мора да:

а) омогући читавање временских одредница из часовника реалног времена,

б) у забрањеном периоду онемогући промјену временских одредница часовника реалног времена,

в) омогући контролу унесених временских одредница, тако да унесене временске одреднице не могу бити старије од временских одредница које су већ претходно смјештене у фискалну меморију,

г) у дозвољеном периоду омогући промјену зимског у љетно рачунање времена и обрнуто, без скидања пломбе и

д) у дозвољеном периоду омогући уношење у фискалну меморију временских одредница краја фискализације.

(8) Карактеристика спецификације пореских стопа фискалне касе мора да:

а) обезбиједи спецификацију четири пореске стопе, означених словима “А”, “Е”, “Ј” и “К” и

б) онемогући промјену спецификације пореских стопа у забрањеном периоду.

(9) Карактеристика управљања оперативном меморијом и ресетима фискалне касе мора да:

а) обезбиједи чување садржаја оперативне меморије најмање 30 дана независно од напајања фискалне касе,

б) омогући уношење назива и адресе продајног мјеста у оперативну меморију,

в) омогући смјештање базе артикала у оперативну меморију,

г) омогући уношење у оперативну меморију вриједности готовине коју је у касу унио касир (“cash-in”),

д) омогући уношење у оперативну меморију вриједности готовине коју је из касе изнио касир (“cash-out”),

ђ) омогући бар једну врсту ресета фискалне касе из члана 10. овог закона,
е) у забрањеном периоду омогући промјену цијене јединице мјере у бази артикала у оперативној меморији и онемогући промјену или брисање свих осталих података из базе артикала у оперативној меморији, без скидања сервисне пломбе и извршавања ресета брисања базе артикала или ресета брисања цјелокупног садржаја оперативне меморије,

ж) у забрањеном периоду онемогући промјену или брисање података о оствареном евидентираном промету и оствареном рекламираном промету из оперативне меморије, без скидања сервисне пломбе и извршавања одговарајућег ресета,

з) онемогући извршавање ресета брисања цјелокупног садржаја оперативне меморије, без скидања сервисне пломбе, уколико је тај тип ресета реализован,

и) онемогући извршавање ресета брисања података о оствареном евидентираном промету и оствареном рекламираном промету у оперативној меморији, без скидања сервисне пломбе, уколико је та врста ресета реализована и

ј) омогући извршавање ресета деблокаде софтвера, без скидања сервисне пломбе, уколико је та врста ресета реализована.

(10) Фискална каса мора да задовољава најстрожије захтјеве квалитета, што је означено приложеном „ЦЕ„ ознаком.

Додатна опрема фискалне касе

Члан 15.

(1) Обвезник може фискалну касу повезати са додатном опремом, као што је: надређени рачунар, баркод читач, вага, додатни штампач и др.

(2) Додатна опрема из става 1. овог члана може се повезивати искључиво преко порта фискалне касе.

III КАРАКТЕРИСТИКЕ ТЕРМИНАЛА

Врсте терминала

Члан 16.

Терминал може бити реализован као:

а) независан уређај у односу на фискалну касу, повезан са фискалном касом преко спољашњег порта фискалне касе и одговарајућег кабла или

б) унутрашњи дио фискалне касе, повезан са фискалном касом преко унутрашњег порта фискалне касе.

Врсте пломби терминала

Члан 17.

Терминал посједује следеће пломбе:

а) сервисну пломбу која спречава отварање кућишта терминала и приступ унутрашњости терминала и

б) програмску пломбу која спречава измјену или брисање садржаја програмске меморије.

Врсте сервисирања терминала

Члан 18.

Врсте сервисирања терминала су:

- а) неосновано захтјевано сервисирање,
- б) технички преглед,
- в) поправка неисправности без скидања програмске пломбе,
- г) поправка неисправности са скидањем програмске пломбе и
- д) измјена садржаја програмске меморије.

Врсте ресета терминала

Члан 19.

Врсте ресета терминала су:

- а) брисање цјелокупног садржаја оперативне меморије и
- б) брисање последње примљене команде у оперативној меморији.

Скуп команди за терминал

Члан 20.

Минимални скуп команди које терминал мора да извршава чине сљедеће команде:

- а) задавање временске одреднице слања података ка серверу ПУ,
- б) задавање периода и времена слања података ка серверу ПУ,
- в) захтјев за слање датотеке са свим сервисирањима из фискалне меморије,
- г) захтјев за слање датотеке са свим ресетима из фискалне меморије,
- д) захтјев за слање датотеке са свим промјенама пореских стопа из фискалне меморије,
- ђ) захтјев за слање датотеке са свим оствареним евидентираним и рекламираним прометима из свих дневних извјештаја из фискалне меморије,
- е) захтјев за слање датотеке са оствареним евидентираним и рекламираним прометима у задатом временском периоду из фискалне меморије и
- ж) захтјев за слање датотеке са оствареним евидентираним и рекламираним прометима који још нису послати из фискалне меморије.

Техничке и функционалне карактеристике терминала

Члан 21.

- (1) Терминал мора да:
  - а) има уграђен први порт терминала за повезивање са фискалном касом,
  - б) има уграђен други порт терминала за повезивање са додатном опремом фискалне касе,
  - в) омогући транспарентну везу фискалне касе са додатном опремом фискалне касе кроз терминал, док терминал не комуницира са фискалном касом,
  - г) онемогући везу фискалне касе са додатном опремом фискалне касе кроз терминал, за вријеме док терминал комуницира са фискалном касом,
  - д) има уграђен конектор за повезивање спољашње антене,
  - ђ) омогући бар једну врсту ресета терминала из члана 19. овог закона,
  - е) има уграђен часовник реалног времена са батеријским напајањем,

ж) обезбиједи заштиту помоћу програмске пломбе програма за управљање терминалом, односно садржаја програмске меморије, од измјена и брисања,

з) онемогући приступ унутрашњости терминала и SIM Card (Subscriber Identity Module Card) претплатничкој идентификационој картици, без скидања сервисне пломбе,

и) омогући бежичну комуникацију са сервером ПУ преко ГПРС (General Packet Radio Service) мреже мобилне телефоније намијењене за пренос података,

ј) омогући рад у ВПН (Virtual Private Network) виртуелној приватној мрежи коју обезбјеђује оператер мобилне телефоније,

к) омогући употребу ФТП (File Transfer Protocol) протокола за пренос датотека између терминала и сервера ПУ и

л) омогући синхронизацију часовника реалног времена терминала са часовником реалног времена сервера ПУ помоћу НТП (Network Time Protocol) мрежног временског протокола, приликом сваког слања података до сервера ПУ.

(2) Карактеристике терминала из става 1. тачке а)-г) овог члана не морају бити имплементирани у случају да терминал представља унутрашњи дио фискалне касе, повезан са фискалном касом преко унутрашњег порта фискалне касе.

(3) Карактеристика дефинисања права приступа терминала мора да:

а) омогући дефинисање корисничког имена и лозинке за приступ ВПН мрежи,

б) омогући дефинисање адресе сервера ПУ,

в) омогући дефинисање корисничког имена и лозинке за приступ серверу ПУ,

г) омогући дефинисање назива директоријума у серверу ПУ у који се смјештају послати подаци,

д) омогући дефинисање назива директоријума у серверу ПУ из кога се читају команде и

ђ) омогући промјену унесених података из тачака а), б), в), г) и д) овог става преко порта терминала на основу лозинке која је јединствена за тај терминал.

(4) Карактеристика приступа серверу терминала мора да:

а) омогући пријем команди са сервера ПУ,

б) омогући аутоматско или ручно активирање читавања података из фискалне меморије фискалне касе,

в) омогући читавање података из фискалне меморије фискалне касе преко порта фискалне касе, као што су: ИБО, ИБФМ, врста и временске одреднице сервисирања, врста и временска одредница ресета, спецификација и временска одредница промјене пореских стопа, временска одредница формирања дневног извјештаја, вриједности оствареног евидентираног промета по свим пореским стопама, вриједности оствареног рекламираног промета по свим пореским стопама, број посљедњег фискалног рачуна прије формирања дневног извјештаја, број посљедњег рекламираног рачуна прије формирања дневног извјештаја, и сл,

г) активира прву визуелну индикацију у дефинисаном временском интервалу прије временске одреднице слања захтијеваних података до сервера ПУ,

д) деактивира прву визуелну индикацију и активира другу визуелну индикацију за вријеме читања података из фискалне меморије,

ђ) деактивира другу визуелну индикацију и активира трећу визуелну индикацију за све вријеме док очитани подаци нису исправно пренесени серверу ПУ,

е) омогући пренос података до сервера ПУ,

ж) омогући пријем одзива сервера ПУ,

з) омогући детекцију исправности преноса података на основу примљеног одзива сервера ПУ,

и) омогући поновни пренос захтијеваних података ка серверу ПУ у задато вријеме, највише дефинисан број пута на дан у дефинисаним временским интервалима, у случају претходног неисправног преноса података до сервера ПУ,

ј) провјерава исправност назива датотеке са командама, који се састоји од ИБФК и ознаке датотеке са командама,

к) омогући извршавање команди из члана 20. овог закона прочитаних из датотеке са командама,

л) формира назив датотеке са сервисирањима од ИБФК и ознаке датотеке са сервисирањима,

љ) омогући формирање датотеке са сервисирањима од ИБО, ИБФМ, врсте и временских одредница почетка и краја сваког сервисирања,

м) формира назив датотеке са ресетима од ИБФК и ознаке датотеке са ресетима,

н) омогући формирање датотеке са ресетима од ИБО, ИБФМ, врсте и временских одредница ресета,

њ) формира назив датотеке са промјенама пореских стопа од ИБФК и ознаке датотеке са промјенама пореских стопа,

о) омогући формирање датотеке са промјенама пореских стопа од ИБО, ИБФМ, вриједности пореских стопа и временских одредница промјена пореских стопа,

п) онемогући брисање бројача редног броја датотеке са оствареним евидентираним и рекламираним прометима,

р) формира назив датотеке са оствареним евидентираним и рекламираним прометима од ИБФК, ознаке и редног броја датотеке са оствареним евидентираним и рекламираним прометима и

с) омогући формирање датотеке са оствареним евидентираним и рекламираним прометима од ИБО, ИБФМ, редног броја дневног извјештаја, редног броја посљедњег фискалног рачуна обухваћеног дневним извјештајем, редног броја посљедњег рекламираног рачуна обухваћеног дневним извјештајем, временских одредница формирања дневног извјештаја, вриједности остварених евидентираних промета и остварених рекламираних промета по свим пореским стопама.

(5) Терминал мора да задовољава најстрожије захтјеве квалитета, што је означено приложеном „ЦЕ„ ознаком.

Корисничке функције терминала

Члан 22.

(1) Терминал може да обезбиједи задавање корисничких команди фискалној каси, као што су: промјена цијене јединице мјере, ажурирање базе артикала, читање базе артикала, читавање листе продатих артикала, читавање листе рекламираних артикала и сл.

(2) Терминал може да обезбиједи извршавање и других корисничких функција на продајном мјесту, које нису директно повезане са фискалном касом, као што су: допуна СИМ картица за мобилне телефоне, уплата ЛОТО комбинација, емитовање маркетиншких порука на додатном дисплеју, умрежавање слот машина, умрежавање читача платних картица, алармирање усљед пожара или неовлашћеног уласка у продајни објекат, пренос видеа, слике и звука са сигурносне камере и микрофона и сл.

IV КАРАКТЕРИСТИКЕ СОФТВЕРСКЕ АПЛИКАЦИЈЕ

Врсте софтверских апликација

Члан 23.

Софтверска апликација може бити реализована као:

- а) независан програм или
- б) модул продаје који представља дио неког рачуноводствено-књиговодственог програма.

Врсте сервисирања софтверске апликације

Члан 24.

Врсте сервисирања софтверске апликације су:

- а) неосновано захтијевано сервисирање,
- б) технички преглед и
- в) реинсталација софтверске апликације.

Функционалне карактеристике софтверске апликације

Члан 25.

Софтверска апликација мора бити оспособљена да:

- а) обезбиједи касиру визуелно праћење евидентирања, сторнирања и рекламирања промета на монитору надређеног рачунара,
- б) обезбиједи идентичност, односно синхронизацију базе артикала у фискалној каси са базом артикала у надређеном рачунару,
- в) омогући истовремено штампање идентичних фискалних докумената у по једном примерку на папирној траци за исјечке и на контролној папирној траци фискалне касе,
- г) обезбиједи штампање сваког појединачно евидентираног промета на исјечку фискалног рачуна и на контролној траци фискалне касе,
- д) обезбиједи штампање сваког појединачно сторнираног евидентираног промета на исјечку фискалног рачуна и на контролној траци фискалне касе,
- ђ) обезбиједи штампање сваког појединачно рекламираног промета на исјечку рекламираног рачуна и на контролној траци фискалне касе,
- е) обезбиједи штампање сваког појединачно сторнираног рекламираног промета на исјечку рекламираног рачуна и на контролној траци фискалне касе,
- ж) онемогући штампање нефискалних докумената који садрже кључне ријечи и вриједности промета из фискалних докумената на нефискалном штампачу, нефискализованој или фискализованој фискалној каси,
- з) онемогући штампање нефискалних докумената који садрже симболе који личе на фискални лого на нефискалном штампачу, нефискализованој или фискализованој фискалној каси,
- и) обезбиједи штампање базе артикала фискалне касе,
- ј) онемогући даље регистровање промета помоћу надређеног рачунара у одсуству било папирне траке са исјечцима, било контролне папирне траке у фискалној каси и

к) онемогући даље регистровање промета помоћу надређеног рачунара у случају неисправности фискалне касе.

У ФИСКАЛНИ ДОКУМЕНТИ

Фискални рачун

Члан 26.

(1) Фискални рачун је фискални документ на коме се налази одштампан сваки појединачно евидентиран промет и сваки појединачно сторниран евидентиран промет.

(2) Фискални рачун обавезно садржи сљедеће податке:

а) назив обвезника,
б) назив и адресу продајног мјеста,
в) ИБО,
г) ИБФМ,
д) назив фискалног документа,
ђ) листу појединачних евидентираних промета, од којих сваки садржи: назив евидентираног артикла, јединицу мјере, количину, цијену по јединици мјере, вриједност појединачног евидентираног промета и ознаку пореске стопе, уколико је уопште обављено евидентирање промета,

е) листу појединачних сторнираних евидентираних промета, од којих сваки садржи: назив сторнираног евидентираног артикла, јединицу мјере, количину са негативним предзнаком, цијену по јединици мјере, вриједност појединачног сторнираног евидентираног промета са негативним предзнаком и ознаку пореске стопе, уколико је уопште евидентиран промет, а затим сторнирање бар једног дијела евидентираног промета,

ж) спецификацију пореских стопа коришћених у тачки е) овог члана,

з) износ оствареног евидентираног пореза по пореским стопама коришћеним у тачки е) овог члана,

и) укупан износ оствареног евидентираног пореза,

ј) вриједност оствареног евидентираног промета по пореским стопама коришћеним у тачки е) овог члана,

к) укупну вриједност оствареног евидентираног промета,

л) укупан износ за уплату од клијента,

љ) листу средстава плаћања изабраних од клијента и уплаћен износ од клијента по сваком изабраном средству плаћања,

м) укупан уплаћен износ од клијента, једнак збиру уплаћених износа по свим средствима плаћања,

н) износ за враћање клијенту, једнак разлици укупно уплаћеног износа од клијента и укупног износа за уплату,

њ) временску одредницу формирања фискалног рачуна,

о) редни број фискалног рачуна и

п) фискални лого.

(3) Фискални рачун може бити праћен маркетиншком поруком одвојеном помоћу одштампаног сепаратора.

Рекламирани рачун

Члан 27.

(1) Рекламирани рачун је фискални документ на коме се налази одштампан сваки појединачно рекламиран промет и сваки појединачно сторниран рекламиран промет.

(2) Рекламирани рачун обавезно садржи сљедеће податке:

а) назив обвезника,
б) назив и адресу продајног мјеста,
в) ИБО,
г) ИБФМ,
д) назив фискалног документа,
ђ) листу појединачних рекламираних промета, од којих сваки садржи: назив рекламираног артикла, јединицу мјере, количину, цијену по јединици мјере, вриједност појединачног рекламираног промета и ознаку пореске стопе, уколико је уопште обављено рекламирање промета,

е) листу појединачних сторнираних рекламираних промета, од којих сваки садржи: назив сторнираног рекламираног артикла, јединицу мјере, количину са негативним предзнаком, цијену по јединици мјере, вриједност појединачног сторнираног рекламираног промета са негативним предзнаком и ознаку пореске стопе, уколико је уопште обављено рекламирање промета, а затим сторнирање бар једног дијела рекламираног промета,

ж) спецификацију пореских стопа коришћених у тачки ђ) овог члана,

з) износ оствареног рекламираног пореза по пореским стопама коришћеним у тачки ђ) овог члана,

и) укупан износ оствареног рекламираног пореза,

ј) вриједност оствареног рекламираног промета по пореским стопама коришћеним у тачки ђ) овог члана,

к) укупну вриједност оствареног рекламираног промета,

л) укупан износ за исплату клијенту од касира,

љ) листу средстава плаћања које је изабрао клијент и износ који је уплатио клијент по сваком изабраном средству плаћања,

м) укупан износ који је уплатио клијент, једнак збиру уплаћених износа по свим средствима плаћања,

н) износ за враћање клијенту, једнак збиру укупно уплаћеног износа од клијента и укупног износа за исплату,

њ) временске одреднице формирања рекламираног рачуна,

о) редни број рекламираног рачуна и

п) фискални лого.

(3) Рекламирани рачун може бити праћен маркетиншком поруком одвојеном помоћу одштампаног сепаратора.

Пресјек стања

Члан 28.

(1) Пресјек стања је фискални документ који се формира и штампа по потреби, а у коме се сумирају подаци забиљежени од тренутка формирања претходног дневног извјештаја.

(2) Пресјек стања садржи сљедеће податке:

а) назив обвезника,

- б) назив и адресу продајног мјеста,
  - в) ИБО,
  - г) ИБФМ,
  - д) назив фискалног документа,
  - ђ) укупан број сервисирања,
  - е) врсту, број и временске одреднице свих сервисирања у извјештајном периоду, који се рачуна од формирања посљедњег дневног извјештаја до формирања пресјека стања,
    - ж) укупан број ресета свих типова,
    - з) врсту, број и временске одреднице свих ресета у извјештајном периоду из тачке е) овог члана,
    - и) укупан број промјена пореских стопа,
    - ј) спецификацију, број и временске одреднице свих промјена пореских стопа у извјештајном периоду из тачке е) овог члана,
    - к) износ оствареног евидентираног пореза по свим пореским стопама у извјештајном периоду из тачке е) овог члана,
    - л) укупан износ оствареног евидентираног пореза у извјештајном периоду из тачке е) овог члана,
    - љ) вриједност оствареног евидентираног промета по свим пореским стопама у извјештајном периоду из тачке е) овог члана,
    - м) укупну вриједност оствареног евидентираног промета у извјештајном периоду из тачке е) овог члана,
    - н) износ оствареног рекламираног пореза по свим пореским стопама у извјештајном периоду из тачке е) овог члана,
    - њ) укупан износ оствареног рекламираног пореза у извјештајном периоду из тачке е) овог члана,
    - о) вриједност оствареног рекламираног промета по свим пореским стопама у извјештајном периоду из тачке е) овог члана,
    - п) укупну вриједност оствареног рекламираног промета у извјештајном периоду из тачке е) овог члана,
    - р) износ готовине у каси у извјештајном периоду из тачке е) овог члана,
    - с) вриједност чекова у каси у извјештајном периоду из тачке е) овог члана,
    - т) вриједност промета картицама у каси у извјештајном периоду из тачке е) овог члана,
    - ћ) вриједност вирмана у каси у извјештајном периоду из тачке е) овог члана,
    - у) временску одредницу формирања пресјека стања,
    - ф) редни број првог и посљедњег фискалног рачуна у извјештајном периоду из тачке е) овог члана,
    - х) редни број првог и последњег рекламираног рачуна у извјештајном периоду из тачке е) овог члана;
    - ц) редни број посљедњег дневног извјештаја,
    - ч) број преосталих дневних извјештаја до попуњавања фискалне меморије
- и
- ц) фискални лого.

Дневни извјештај
Члан 29.

(1) Дневни извјештај је фискални документ који се формира и штампа на крају рада, једном дневно, а у коме се сумирају подаци забиљежени од тренутка формирања претходног дневног извјештаја.

(2) Дневни извјештај садржи сљедеће податке:

- а) назив обвезника,
  - б) назив и адресу продајног мјеста,
  - в) ИБО,
  - г) ИБФМ,
  - д) назив фискалног документа,
  - ђ) укупан број сервисирања,
  - е) врсту, број и временске одреднице свих сервисирања у извјештајном периоду, који се рачуна од формирања претходног дневног извјештаја до формирања текућег дневног извјештаја,
    - ж) укупан број ресета свих типова,
    - з) врсту, број и временске одреднице свих ресета у извјештајном периоду из тачке е) овог члана,
    - и) укупан број промјена пореских стопа,
    - ј) спецификацију, број и временске одреднице свих промјена пореских стопа у извјештајном периоду из тачке е) овог члана,
    - к) износ оствареног евидентираног пореза по свим пореским стопама у извјештајном периоду из тачке е) овог члана,
    - л) укупан износ оствареног евидентираног пореза у извјештајном периоду из тачке е) овог члана,
    - љ) вриједност оствареног евидентираног промета по свим пореским стопама у извјештајном периоду из тачке е) овог члана,
    - м) укупну вриједност оствареног евидентираног промета у извјештајном периоду из тачке е) овог члана,
    - н) износ оствареног рекламираног пореза по свим пореским стопама у извјештајном периоду из тачке е) овог члана,
    - њ) укупан износ оствареног рекламираног пореза у извјештајном периоду из тачке е) овог члана,
    - о) вриједност оствареног рекламираног промета по свим пореским стопама у извјештајном периоду из тачке е) овог члана,
    - п) укупну вриједност оствареног рекламираног промета у извјештајном периоду из тачке е) овог члана,
    - р) временску одредницу формирања дневног извјештаја,
    - с) редни број првог и посљедњег фискалног рачуна у извјештајном периоду из тачке е) овог члана,
    - т) редни број првог и посљедњег рекламираног рачуна у извјештајном периоду из тачке е) овог члана;
    - ћ) редни број дневног извјештаја,
    - у) број преосталих дневних извјештаја до попуњавања фискалне меморије
- и
- ф) фискални лого.

Периодични извјештај
Члан 30.

(1) Периодични извјештај је фискални документ који се формира и штампа на крају рада, посљедњег дана сваког пореског периода и по потреби, а у коме се сумирају подаци забиљежени у задатом извјештајном периоду.

(2) Периодични извјештај садржи сљедеће податке:

- а) назив обвезника,
  - б) назив и адресу продајног мјеста,
  - в) ИБО,
  - г) ИБФМ,
  - д) назив фискалног документа,
  - ђ) временску одредницу почетка и краја извјештајног периода за који је формиран периодични извјештај,
  - е) укупан број сервисирања,
  - ж) врсту, број и временске одреднице свих сервисирања у извјештајном периоду из тачке љ) овог члана,
  - з) укупан број ресета свих типова,
  - и) врсту, број и временске одреднице свих ресета у извјештајном периоду из тачке љ) овог члана,
  - ј) укупан број промјена пореских стопа,
  - к) спецификацију, број и временске одреднице свих промјена пореских стопа у извјештајном периоду из тачке љ) овог члана,
  - л) износ оствареног евидентираног пореза по свим пореским стопама у извјештајном периоду из тачке љ) овог члана,
  - љ) укупан износ оствареног евидентираног пореза у извјештајном периоду из тачке љ) овог члана,
  - м) вриједност оствареног евидентираног промета по свим пореским стопама у извјештајном периоду из тачке љ) овог члана,
  - н) укупну вриједност оствареног евидентираног промета у извјештајном периоду из тачке љ) овог члана,
  - њ) износ оствареног рекламираног пореза по свим пореским стопама у извјештајном периоду из тачке љ) овог члана,
  - о) укупан износ оствареног рекламираног пореза у извјештајном периоду из тачке љ) овог члана,
  - п) вриједност оствареног рекламираног промета по свим пореским стопама у извјештајном периоду из тачке љ) овог члана,
  - р) укупну вриједност оствареног рекламираног промета у извјештајном периоду из тачке љ) овог члана,
  - с) временску одредницу формирања периодичног извјештаја,
  - т) редни број првог и посљедњег фискалног рачуна у извјештајном периоду из тачке љ) овог члана,
  - ћ) редни број првог и посљедњег рекламираног рачуна у извјештајном периоду из тачке љ) овог члана,
  - у) редни број првог и посљедњег дневног извјештаја у извјештајном периоду из тачке љ) овог члана,
  - ф) број преосталих дневних извјештаја до попуњавања фискалне меморије
- и
- х) фискални лого.

VI СТАВЉАЊЕ У ПРОМЕТ ФИСКАЛНОГ СИСТЕМА

Регистрација и одобрења Члан 31.

(1) Фискални систем може стављати у промет само регистровани произвођач са одобрењем за тај тип фискалног система (у даљем тексту: овлашћени произвођач).

(2) Министар трговине и туризма (у даљем тексту: министар) на приједлог Комисије врши издавање рјешења за регистрацију произвођача и брисање из регистра регистрованих произвођача.

(3) Министар на приједлог Комисије издаје и укида одобрење за одређени тип фискалног система.

(4) Министарство води регистар регистрованих произвођача и издатих одобрења из става 1. овог члана.

Захтјев за регистровање произвођача Члан 32.

Произвођач може поднијети Министарству захтјев за регистровање послије расписаног јавног позива, који садржи:

- а) попуњен формулар за регистровање произвођача,
- б) лицитациону гаранцију пословне банке са клаузулом “без приговора” у висини од 700.000 КМ и роком важења од 12 мјесеци,
- в) потврду од надлежног органа о упису произвођача у регистар надлежног органа као правног лица за обављање дјелатности производње рачунара и друге опреме за обраду података и дјелатности пружања савјета и израде компјутерских програма,
- г) податке о произвођачу (назив и адреса, кадровска и техничка опремљеност, референце произвођача, финансијски капацитет и сл.),
- д) податке о организацији дистрибутивне мреже (називи и адресе овлашћених дистрибутера, кадровска и техничка опремљеност и сл.),
- ђ) податке о организацији сервисне мреже (називи и адресе овлашћених сервиса, кадровска и техничка опремљеност и сл.) и
- е) податке о финансијским и другим погодностима за продају фискалног система обвезнику,
- ж) овјерену копију сертификата ИСО 9000 .

Поступак за регистровање произвођача Члан 33.

(1) Комисија доставља министру приједлог рјешења за регистровање произвођача на основу позитивне оцјене комплетности достављене документације из члана 32. овог закона у складу са Законом о општем управном поступку.

(2) На рјешење министра може се изјавити жалба Влади.

(3) Трошкове регистровања произвођача из члана 32. овог закона сноси произвођач.

(4) Рјешење о регистравању произвођача објављује се у “Службеном гласнику Републике Српске”.

**Захтјев за издавање
увјерења о испуњености техничких и функционалних карактеристика фискалне
касе**

Члан 34.

Регистровани произвођач може поднијети Комисији захтјев за издавање увјерења о испуњености техничких и функционалних карактеристика за одређени тип фискалне касе, који садржи:

- а) попуњен формулар за испитивање узорка типа фискалне касе,
- б) комерцијалну брошуру тог типа фискалне касе, са назначеним типом и сликом тог типа фискалне касе и подацима о произвођачу,
- в) корисничко и сервисно упутство тог типа фискалне касе које обухвата: основне техничке податке, инструкције о начину коришћења, програмирања и одржавања, опис конструкције, монтажни цртеж, детаљне електричне шеме, списак електронских елемената, комуникациони протокол, опис и изглед произвођачке плombe и начина пломбирања сервисном пломбом, алгоритам рада фискалне касе и сл.,
- г) писану изјаву регистрованог произвођача да тај тип фискалне касе нема скривене функције које нису наведене у документацији из тачке в) овог члана,
- д) узорак типа фискалне касе намијењен за испитивање и
- ђ) сва остала потребна средства за испитивање захтијевана формуларом из тачке а) овог члана.

**Поступак издавања
увјерења о испуњености техничких и функционалних карактеристика фискалне
касе**

Члан 35.

(1) Комисија организује испитивање испуњености техничких и функционалних карактеристика фискалне касе.

(2) Комисија издаје регистрованом произвођачу увјерење из члана 34. овог закона на основу позитивног резултата испитивања испуњености техничких и функционалних карактеристика узорка типа фискалне касе. У супротном, Комисија одбија захтјев због негативног резултата испитивања испуњености техничких и функционалних карактеристика узорка типа фискалне касе.

(3) Трошкове испитивања из става 1. овог члана и издавања увјерења или рјешења из става 2. овог члана сноси регистровани произвођач.

(4) У случају измјене техничких и функционалних карактеристика типа фискалне касе за који је издато увјерење, регистровани произвођач дужан је да прибави од Комисије ново увјерење о испуњености техничких и функционалних карактеристика тог типа фискалне касе прије стављања у промет тог типа фискалне касе.

**Захтјев за издавање
увјерења о испуњености техничких и функционалних карактеристика
терминала
Члан 36.**

Регистровани произвођач може поднијети Комисији захтјев за издавање увјерења о испуњености техничких и функционалних карактеристика за одређени тип терминала, који садржи:

- а) попуњен формулар за испитивање узорка типа терминала,
- б) комерцијалну брошуру тог типа терминала, са назначеним типом и сликом тог типа терминала и подацима о произвођачу,
- в) корисничко и сервисно упутство тог типа терминала које обухвата: основне техничке податке, инструкције о начину коришћења, програмирања и одржавања, опис конструкције, монтажни цртеж, детаљне електричне шеме, списак електронских елемената, комуникациони протокол, начин пломбирања сервисном пломбом, алгоритам рада терминала и сл.,
- г) писану изјаву регистрованог произвођача да тај тип терминала нема скривене функције које нису наведене у документацији из тачке в) овог члана,
- д) узорак типа терминала намијењен за испитивање и
- ђ) сва остала потребна средства за испитивање захтијевана формуларом из тачке а) овог члана.

**Поступак издавања
увјерења о испуњености техничких и функционалних карактеристика
терминала
Члан 37.**

(1) Комисија организује испитивање испуњености техничких и функционалних карактеристика терминала.

(2) Комисија издаје регистрованом произвођачу увјерење из члана 36. овог закона на основу позитивног резултата испитивања испуњености техничких и функционалних карактеристика узорка типа терминала. У супротном, Комисија одбија захтјев због негативног резултата испитивања испуњености техничких и функционалних карактеристика узорка типа терминала.

(3) Трошкове испитивања из става 1. овог члана и издавања увјерења или рјешења из става 2. овог члана сноси регистровани произвођач.

(4) У случају измјене техничких и функционалних карактеристика типа терминала за који је издато увјерење, регистровани произвођач дужан је да прибави од Комисије ново увјерење о испуњености техничких и функционалних карактеристика тог типа терминала, прије стављања у промет тог типа терминала.

**Захтјев за издавање
увјерења о испуњености функционалних карактеристика софтверске апликације
Члан 38.**

Регистровани произвођач може поднијети Комисији захтјев за издавање увјерења о испуњености функционалних карактеристика за одређени тип софтверске апликације, који садржи:

- а) попуњен формулар за испитивање узорка типа софтверске апликације,
- б) комерцијалну брошуру тог типа софтверске апликације, са назначеним типом и сликом основног менија софтверске апликације и подацима о произвођачу,
- в) корисничко упутство које обухвата: основне техничке податке, инструкције о инсталацији, начину коришћења и потребним хардверским ресурсима надређеног рачунара, типу фискалне касе којој задаје команде, комуникациони протокол, алгоритам рада софтверске апликације и сл.,
- г) писану изјаву регистрованог произвођача да тај тип софтверске апликације нема скривене функције које нису наведене у документацији из тачке в) овог члана,
- д) узорак типа софтверске апликације намијењен за испитивање и
- ђ) сва остала потребна средства за испитивање захтијевана формуларом из тачке а) овог члана.

**Поступак издавања
увјерења о испуњености функционалних карактеристика софтверске апликације
Члан 39.**

(1) Комисија организује испитивање испуњености функционалних карактеристика софтверске апликације.

(2) Комисија издаје регистрованом произвођачу увјерење из члана 38. овог закона на основу позитивног резултата испитивања испуњености функционалних карактеристика узорка типа софтверске апликације. У супротном, Комисија одбија захтјев због негативног резултата испитивања испуњености функционалних карактеристика узорка типа софтверске апликације.

(3) Трошкове испитивања из става 1. овог члана и издавања увјерења или рјешења из става 2. овог члана сноси регистровани произвођач.

(4) У случају измјене функционалних карактеристика типа софтверске апликације за који је издато увјерење, регистровани произвођач дужан је да прибави од Комисије ново увјерење о испуњености функционалних карактеристика тог типа софтверске апликације, прије стављања у промет тог типа софтверске апликације.

**Захтјев за издавање одобрења за фискални систем
Члан 40.**

Регистрован произвођач може поднијети Комисији захтјев за издавање одобрења за одређени тип фискалног система, који садржи:

- а) увјерење о испуњености техничких и функционалних карактеристика фискалне касе из члана 34. овог закона,

б) писану изјаву регистрованог произвођача да ће фискалне касе које се стављају у промет бити технички и функционално идентичне са узорком типа фискалне касе из тачке а) овог члана,

в) увјерење о испуњености техничких и функционалних карактеристика терминала из члана 36. овог закона, који омогућава пренос података из фискалне касе из тачке а) овог члана,

г) писану изјаву регистрованог произвођача да ће терминали који се стављају у промет бити технички и функционално идентични са узорком типа терминала из тачке в) овог члана,

д) увјерење о испуњености функционалних карактеристика софтверске апликације из члана 38. овог закона, која омогућава задавање команди фискалној каси из тачке а) овог члана, уколико та фискална каса представља фискални штампач или фискалну регистар касу – штампач,

ђ) писану изјаву регистрованог произвођача да ће софтверске апликације које се стављају у промет бити функционално идентичне са узорком типа софтверске апликације из тачке д) овог члана, уколико фискална каса из тачке а) овог члана представља фискални штампач или фискалну регистар касу – штампач.

Поступак за издавање одобрења за фискални систем

Члан 41.

(1) Комисија припрема и доставља министру приједлог за издавање одобрења за одређени тип фискалног система на основу позитивне оцјене комплетности достављене документације из члана 40. овог закона у складу са Законом о општем управном поступку.

(2) На рјешење Министра може се изјавити жалба Влади.

(3) Трошкове издавања одобрења из члана 40. овог закона сноси регистровани произвођач.

(4) Рјешење министра о издавању одобрења објављује се у “Службеном гласнику Републике Српске”.

Уговор између регистрованог произвођача и Министарства

Члан 42.

Регистровани произвођач је дужан да прије стављања фискалног система у промет закључи уговор о међусобним правима и обавезама са Министарством, којим се гарантује испуњење услова из овог закона.

Средства обезбјеђења

Члан 43.

(1) Гаранција за обезбјеђење испуњења услова из овог закона врши се средствима обезбјеђења, и то:

а) првом гаранцијом пословне банке са клаузулом “без приговора” у висини од 700.000 КМ и роком важења од 12 мјесеци, која се предаје Комисији приликом склапања уговора из члана 42. овог закона и

б) другом гаранцијом пословне банке са клаузулом “без приговора” у висини од 700.000 КМ и роком важења од 12 мјесеци, рачунајући од дана престанка важења прве гаранције, која се предаје Комисији 30 дана прије истека рока важења прве гаранције.

(2) Лицитациона гаранција из члана 32. став 1. тачка 2) овог закона враћа се регистрованом произвођачу приликом склапања уговора из члана 42. овог закона, након што регистровани произвођач лицитациону гаранцију замијени гаранцијом за обезбјеђење испуњења услова из овог закона.

(3) Министарство води евиденцију о закљученим уговорима из члана 42. овог закона у евиденцији регистрованих произвођача и одобрења за фискалне системе из члана 31. овог закона и стара се о извршењу уговорних обавеза.

Услови за активирање средстава обезбјеђења

Члан 44.

Средства обезбјеђења из члана 43. став 1. овог закона се могу активирати у свим случајевима када регистровани произвођач не поступа у складу са овим законом, а нарочито када регистровани произвођач:

а) по потписивању уговора из члана 42. овог закона не обезбиједи гаранцију из члана 43. став 1. овог закона,

б) не обезбјеђује сервисну службу која располаже потребним резервним дијеловима и која је кадровски и технички опремљена за сервисирање продатог фискалног система сагласно подацима из члана 32. став 1. тачка њ) овог закона,

в) смањује обим сервисне мреже из става 32. став 1. тачка њ) овог закона без одобрења Министарства из члана 83. став 4. овог закона,

г) ставља у промет фискални систем без одобрења из чланова 35, 37. и 39. овог закона,

д) у року из члана 84. став 2. овог закона, не отклони недостатке на фискалном производу или не изврши замјену фискалног производа са недостатком новим фискалним производом или

ђ) ПУ рјешењем из члана 84. став 6. овог закона одузме фискални производ од обвезника.

Намјена средстава обезбјеђења

Члан 45.

Средства обезбјеђења из члана 43. став 1. овог закона користе се за:

а) обештећење буџета Републике Српске у случају из члана 44. став 1. тач. а), б), в) и г) овог закона или

б) обештећење обвезника у случају из члана 44. став 1. тач. д) и њ) овог закона.

Поступак активирања средстава обезбјеђења

Члан 46.

(1) Комисија припрема и доставља министру финансија приједлог за активирање средстава обезбјеђења на основу позитивне оцјене испуњености услова из члана 44. овог закона.

(2) Министар финансија врши активирање средстава обезбјеђења из члана 43. став 1. овог закона на приједлог Министарства.

(3) Регистровани произвођач дужан је да обезбиједи ново средство обезбјеђења из члана 43. став 1. овог закона, у истом износу и под истим условима, у року од 14 дана након активирања средстава обезбјеђења, да би задржао статус регистрованог произвођача.

Услови за укидање одобрења за фискални систем
Члан 47.

Одобрење за одређени тип фискалног система из члана 31. став 1. овог закона који садржи фискални производ са недостатком укида се, ако:

а) овлашћени произвођач у року из члана 84. став 2. овог закона, не отклони недостатке на фискалном производу или не изврши замјену фискалног производа са недостатком новим фискалним производом или

б) ПУ рјешењем из члана 84. став 6. овог закона одузме фискални производ са недостатком од обвезника.

Поступак за укидање одобрења за фискални систем
Члан 48.

(1) Комисија припрема и доставља министру приједлог за укидање одобрења за одређени тип фискалног система на основу оцјене испуњености услова из члана 47. овог закона.

(2) Рјешење о укидању одобрења за одређени тип фискалног система објављује се у “Службеном гласнику Републике Српске”.

Услови за укидање регистрације произвођача
Члан 49.

Регистрација произвођача из члана 31. став 1. овог закона укида се, ако:

а) регистровани произвођач не обезбиједи сервис или ако сервис не извршава обавезе прописане овим законом или

б) регистровани произвођач не обезбиједи гаранцију пословне банке у складу са чланом 43. став 1. овог закона и чланом 46. став 3. овог закона.

Поступак за укидање регистрације произвођача
Члан 50.

(1) Комисија доставља министру приједлог за укидање регистрације произвођача на основу оцјене испуњености услова из члана 49. овог закона.

(2) Рјешење о укидању регистрације произвођача објављује се у “Службеном гласнику Републике Српске”.

(3) Рјешење о укидању регистрације произвођача аутоматски подразумијева и укидање свих одобрења за фискалне системе тог регистрованог произвођача.

(4) ПУ у року од 14 дана након укидања регистрације произвођача, преузима од овлашћених сервиса сервисне пломбе и досијеа свих фискалних система тог произвођача.

(5) Произвођач коме је укинута регистрација из члана 31. став 1. овог закона, може да најкасније у року од 14 дана након укидања регистрације обавијести Комисију о регистрованом произвођачу који преузима даљу обавезу обезбјеђења сервисирања фискалних система и коме треба предати преузете сервисне пломбе и досијеа фискалних система. У супротном, ПУ предаје преузете сервисне пломбе и досијеа фискалних система првом регистрованом произвођачу који се јави Комисији по истеку 14 дана од поништавања регистрације.

(6) Обвезник је дужан да закључи уговор о сервисирању са другим овлашћеним сервисом, у року од 7 дана од дана одређивања новог регистрованог произвођача из става 7. овог члана.

(7) Рјешење о одређивању новог регистрованог произвођача за сервисирање фискалних система произвођача коме је укинута регистрација објављује се у “Службеном гласнику Републике Српске”.

VII ФИСКАЛИЗАЦИЈА ФИСКАЛНЕ КАСЕ

Почетак обављања дјелатности

Члан 51.

(1) Обвезник може да почне обављање дјелатности промета робе, односно пружања услуга, после набавке фискалног система и:

а) фискализације фискалне регистар касе, њеног повезивања са терминалом и инсталирања на продајном мјесту или

б) фискализације фискалног штампача или фискалне регистар касе – штампача, његовог повезивања са терминалом и надређеним рачунаром са софтверском апликацијом и инсталирања на продајном мјесту.

(2) Обвезник је дужан да приликом набавке фискалног система:

а) набави тип фискалног система са одобрењем из члана 31. став 1. и

б) закључи уговор са овлашћеним сервисом о сервисирању и техничкој подршци за коришћење набављеног фискалног система.

ИБФК

Члан 52.

(1) Овлашћени произвођач је дужан да прије почетка стављања у промет типа фискалног система за који је добио одобрење из члана 31. став 1. овог закона, ПУ поднесе захтјев за додјелу серије ИБФК.

(2) Овлашћени произвођач је дужан да ИБФК на видљив начин и трајно обиљежи на горњој страници сваке произведене фискалне касе и упише одговарајући ИБФМ у фискалну меморију те фискалне касе.

(3) Један додијељени ИБФК овлашћени произвођач може трајно обиљежити само на једној фискалној каси и уписати одговарајући ИБФМ у фискалну меморију само те касе.

Произвођачка пломба

Члан 53.

(1) Овлашћени произвођач дужан је да на сваку фискалну касу стави произвођачку пломбу у току производње и да је не скида до почетка фискализације.

(2) Овлашћени произвођач дужан је да уз захтјев за додјелу ИБФК, достави ПУ изглед произвођачке пломбе и сервисних пломби овлашћених сервиса којима је до подношења захтјева дато овлашћење за сервисирање фискалних производа.

(3) Овлашћени произвођач дужан је да у случају додјеле новог овлашћења овлашћеном сервису, изглед сервисне пломбе тог сервиса достави ПУ, у року од три дана након издавања овлашћења овлашћеном сервису.

Дефинисање назива и адресе продајног мјеста

Члан 54.

(1) Обвезник је дужан да у захтјеву за фискализацију фискалне касе дефинише назив и адресу продајног мјеста, тако да они одговарају:

а) називу и адреси продајног мјеста на коме обвезник региструје промет преко фискалне касе или

б) називу и адреси мјеста на коме је обвезник регистровао своју дјелатност, искључиво ако обвезник обавља промет на уобичајеним покретним тезгама, преко лица која долазе на врата купцу или преко путујућих продаваца.

Фискализација фискалне касе

Члан 55.

(1) Фискализација се врши у овлашћеном сервису од овлашћеног лица ПУ и овлашћеног сервисера.

(2) Овлашћени произвођач дужан је да обезбиједи да у фискалној меморији буде уписан ИБФМ прије почетка фискализације.

(3) Овлашћени сервисер дужан је да у поступку фискализације упише у фискалну меморију ИБО и временске одреднице краја фискализације, уколико већ нису уписани.

(4) Промјена података из ст. 2. и 3. овог члана није дозвољена.

(5) Овлашћено лице ПУ утврђује да ли су подаци из ст. 2. и 3. овог члана исправно и тачно унесени у фискалну меморију, после чега ставља програмску и фискалну пломбу на мјестима прописаним упутством овлашћеног произвођача из члана 85. став 5. овог закона.

(6) Овлашћени сервисер дужан је да упише назив и адресу продајног мјеста у оперативну меморију и у сервисну књижицу фискалне касе.

(7) Овлашћени сервисер дужан је да на фискалну касу стави своју сервисну пломбу по извршеној фискализацији.

(8) ПУ доноси рјешење о фискализацији, најкасније наредног радног дана након фискализације.

(9) Обвезник је дужан да чува рјешење из става 8. овог члана уз фискалну касу на коју се односи.

(10) ПУ води евиденцију о фискалним касама за које је донесено рјешење из става 8. овог члана.

Поступак иницијалне фискализације

Члан 56.

(1) Иницијална фискализација фискалне касе врши се прије испоруке фискалне касе обвезнику и почетка евидентирања промета преко фискалне касе од обвезника.

(2) Обвезник је дужан да приликом набавке фискалног система преко овлашћеног сервиса поднесе ПУ захтјев за иницијалну фискализацију фискалне касе.

(3) Овлашћени произвођач и овлашћени дистрибутер дужни су да фискалну касу прије њене иницијалне фискализације непосредно испоруче овлашћеном сервису, наведеном у уговору из члана 51. став 2. тачка б) овог закона.

(4) Овлашћени сервисер дужан је да обавијести ПУ о испоруци фискалне касе из става 3. овог члана, најкасније у року од два радна дана након испоруке.

(5) Овлашћени сервисер дужан је да најкасније два дана прије датума иницијалне фискализације писмено обавијести обвезника о датуму иницијалне фискализације.

(6) Овлашћено лице ПУ прије почетка фискализације провјерава да ли на фискалној каси и терминалу постоји произвођачка пломба која одговара коду достављеном ПУ. Овлашћено лице ПУ у случају постојања неоштећене произвођачке пломбе која одговара коду достављеном ПУ, одобрава спровођење поступка фискализације сагласно члану 55. овог закона. У супротном, овлашћено лице ПУ рјешењем налаже овлашћеном сервисеру да врати фискалну касу или терминал овлашћеном произвођачу.

(7) Поступак иницијалне фискализације се спроводи сагласно члану 55. овог закона.

(8) Обвезник је дужан да преузме фискализовану фискалну касу и инсталира фискални систем најкасније у року од два дана након иницијалне фискализације.

Преузимање података из фискалне меморије

Члан 57.

(1) Обвезник је дужан да фискалну касу прије преузимања података из фискалне меморије непосредно испоручи овлашћеном сервисеру, наведеном у уговору из члана 51. став 2. тачка б) овог закона.

(2) Преузимање података из фискалне меморије се врши у овлашћеном сервису од стране овлашћеног лица ПУ и овлашћеног сервисера.

(3) Овлашћени сервисер у присуству овлашћеног лица ПУ дужан је да скине фискални модул и преузима све податке из фискалне меморије фискалне касе, о чему се саставља записник.

(4) Обвезник има право да присуствује преузимању података из фискалне меморије.

(5) Овлашћени сервис дужан је да фискални модул чува на писани захтјев ПУ у случају потребе за вјештачењем.

(6) ПУ образује комисију за уништавање фискалног модула, коју образује ПУ од представника ПУ и представника овлашћеног сервисера.

(7) Овлашћени сервис дужан је да уништи фискални модул у присуству комисије на основу писаног одобрења ПУ.

(8) Комисија из става 6. овог члана саставља записник о извршеном уништавању фискалног модула.

Поступак замјене фискалног модула

Члан 58.

(1) Преузимање података из фискалне меморије и фискализација фискалне касе врше се при свакој замјени фискалног модула.

(2) Обвезник је дужан да преко овлашћеног сервиса поднесе ПУ захтјев за замјену фискалног модула.

(3) Овлашћени сервисер дужан је да најкасније два дана прије датума замјене фискалног модула писмено обавијести обвезника о датуму замјене фискалног модула.

(4) Поступак преузимања података из фискалне меморије се спроводи сагласно члану 57. овог закона.

(5) Поступак накнадне фискализације се спроводи сагласно члану 55. овог закона.

(6) Обвезник је дужан да преузме фискализовану фискалну касу најкасније у року од два дана након замјене фискалног модула.

Поступак накнадне фискализације усљед сервисирања

Члан 59.

(1) Накнадну фискализацију у овлашћеном сервису врши овлашћено лице ПУ и овлашћени сервисер.

(2) Овлашћени сервис дужан је да поднесе ПУ захтјев за накнадну фискализацију усљед сервисирања, ако у поступку сервисирања фискалне касе утврди да се мора извршити уклањање програмске пломбе или фискалне пломбе.

(3) Овлашћено лице ПУ писано одобрава уклањање програмске пломбе или фискалне пломбе у случају оправданости захтјева из става 1. овог члана, а рок за сервисирање се продужава за вријеме потребно за издавање писаног одобрења из овог става.

(4) Поступак накнадне фискализације сагласно члану 55. овог закона спроводи се послије интервенције овлашћеног сервисера на програмској меморији или фискалном модулу.

Промјена назива и адресе продајног мјеста

Члан 60.

(1) Обвезник је дужан да најкасније у року од три дана прије промјене назива или адресе продајног мјеста преко овлашћеног сервиса поднесе ПУ захтјев за промјену продајног мјеста.

(2) Овлашћени сервисер дужан је да упише назив и адресу новог продајног мјеста у оперативну меморију и у сервисну књижицу, прије почетка регистрационог промета на новом продајном мјесту.

(3) У случају из става 1. овог члана ПУ доноси ново рјешење о фискализацији.

Престанак обављања дјелатности

Члан 61.

(1) Обвезник је дужан да преко овлашћеног сервиса поднесе ПУ захтјев за брисање обвезника из регистра фискализованих каса због престанка обављања дјелатности обвезника.

(2) Овлашћени сервис дужан је да најкасније два дана прије датума преузимања података из фискалне меморије писмено обавијести обвезника о датуму преузимања података из фискалне меморије.

(3) Поступак преузимања података из фискалне меморије се спроводи сагласно члану 57. овог закона.

VIII ЕВИДЕНТИРАЊЕ, СТОРНИРАЊЕ И РЕКЛАМИРАЊЕ ПРОМЕТА

Попуњавање базе артикала фискалне касе

Члан 62.

(1) Обвезник је дужан да у базу артикала унесе једнозначно и недвосмислено идентификован цјелокупан асортиман артикала са којима је задужено продајно мјесто.

(2) Обвезник је дужан да у бази артикала сваком артиклу додијели ознаку пореске стопе у складу са чланом 11. овог закона.

Штампани фискални рачун

Члан 63.

(1) Обвезник је дужан да клијенту изда фискални рачун одштампан на фискалној каси преко које је евидентиран промет, без обзира да ли то клијент захтијева, у случају постојања бар једне исправне фискалне касе на продајном мјесту.

(2) Обвезник је дужан да фискални рачун изда са свим обавезним подацима из члана 26. став 2. овог закона.

Сторнирање евидентираног промета

Члан 64.

(1) Грешке при евидентирању промета преко фискалне касе могу се исправити сторнирањем евидентираног промета на штампаном фискалном рачуну прије задавања команде фискалној каси за наплату износа клијенту.

(2) Грешком у евидентирању промета, у смислу овог закона, не сматра се сторнирање цјелокупног евидентираног промета на штампаном фискалном рачуну прије задавања команде фискалној каси за наплату нултог износа клијенту, чија је посљедица штампање фискалног рачуна без промета.

Писани фискални рачун

Члан 65.

(1) Обвезник је дужан да клијенту изда фискални рачун писан руком у два примјерка, без обзира да ли то клијент захтијева, у свим случајевима непостојања бар једне исправне фискалне касе на продајном мјесту.

(2) Обвезник је дужан да најмање три године на продајном мјесту чува други примерак писаног фискалног рачуна из става 1. овог члана.

(3) Рок из става 2. овог члана рачуна се од првог дана наредне године у односу на годину у којој је писани фискални рачун издат.

(4) Обвезник је дужан да сваки појединачно остварени евидентирани промет из писаних фискалних рачуна, накнадно региструје и одштампа одговарајуће штампане фискалне рачуне на фискалној каси у најкраћем могућем времену.

Чување фискалног рачуна

Члан 66.

Клијент је дужан да штампани или писани фискални рачун узме и сачува у кругу од 20 метара по напуштању продајног мјеста и покаже га овлашћеном лицу тржишне инспекције, које обавља послове контроле, на његов усмени захтјев.

Штампани рекламирани рачун

Члан 67.

(1) Грешке у евидентирању промета преко фискалне касе које нису отклоњене прије издавања команде фискалној каси за наплату износа клијенту могу се исправити издавањем рекламираног рачуна само ако се купљена роба рекламира и враћа или се на други начин врши рекламација робе после издавања фискалног рачуна.

(2) Обвезник је дужан да клијенту изда рекламирани рачун одштампан на фискалној каси преко које је рекламиран промет, без обзира да ли то клијент захтијева, у случају постојања бар једне исправне фискалне касе на продајном мјесту.

(3) Обвезник је дужан да рекламирани рачун изда са свим обавезним подацима из члана 27. став 2. овог закона.

Сторнирање рекламираног промета

Члан 68.

(1) Грешке при рекламирању промета преко фискалне касе могу се исправити сторнирањем рекламираног промета на штампаном рекламираном рачуну прије издавања команде фискалној каси за исплату износа клијенту.

(2) Грешком у рекламирању промета, у смислу овог закона, не сматра се сторнирање цјелокупног рекламираног промета на штампаном рекламираном рачуну прије издавања команде фискалној каси за исплату нултог износа клијенту, чија је последица штампање рекламираног рачуна без промета.

Писани рекламирани рачун

Члан 69.

(1) Обвезник је дужан да клијенту изда рекламирани рачун писан руком у два примјерка, без обзира да ли то клијент захтијева, у свим случајевима непостојања бар једне исправне фискалне касе на продајном мјесту.

(2) Обвезник је дужан да најмање три године на продајном мјесту чува други примерак писаног рекламираног рачуна из става 1. овог члана.

(3) Рок из става 2. овог члана рачуна се од првог дана наредне године у односу на годину у којој је писани рекламирани рачун издат.

(4) Обвезник је дужан да сваки појединачни остварени рекламирани промет из писаних рекламираних рачуна, накнадно региструје и одштампа одговарајуће штампане рекламиране рачуне на фискалној каси у најкраћем могућем времену.

Чување рекламираног рачуна

Члан 70.

Клијент је дужан да штампани или писани рекламирани рачун узме и сачува у кругу од 20 метара по напуштању продајног мјеста и покаже га овлашћеном лицу тржишне инспекције које обавља послове контроле, на његов усмени захтјев.

Истицање обавјештења

Члан 71.

Обвезник је дужан да на видном мјесту на продајном мјесту истакне обавјештење о:

- а) обавези издавања штампаног и писаног фискалног и рекламираног рачуна од стране обвезника,
- б) обавези узимања штампаног и писаног фискалног и рекламираног рачуна од стране клијента,
- в) праву клијента да купљену робу, односно извршене услуге не плати обвезнику ако му обвезник не изда штампани или писани фискални рачун и
- г) праву клијента да рекламирану робу узме натраг после исплате клијенту ако му обвезник не изда штампани или писани рекламирани рачун.

Плаћање помоћу фактуре

Члан 72.

(1) Ако клијент плаћање врши на основу фактуре, обвезник је дужан да у фактуру унесе редни број фискалног рачуна на основу кога је регистрован промет у фискалној каси.

(2) Обвезник је дужан да на продајном мјесту држи копије издатих фактура из става 1. овог члана.

(3) Остварен евидентиран промет и остварен рекламиран промет преко фискалне касе за који се плаћање врши на основу фактуре, обвезник је дужан да исказује у књизи дневног извјештаја.

Штампање и чување фискалних докумената

Члан 73.

(1) Обвезник је дужан да најмање три године чува одштапану контролну траку.

(2) Рок из става 1. овог члана рачуна се од првог дана наредне године у односу на годину у којој је одштапана контролна трака.

(3) Штампање фискалних докумената на папирној траци за исјечке и на контролној папирној траци врши се на папиру чији квалитет обезбјеђује читање података из фискалних докумената у року из става 1. овог члана.

(4) Овлашћени произвођач дужан је да у корисничком упутству фискалне касе одреди минимални квалитет папира из става 3. овог члана.

(5) Обвезник је дужан да за штампање фискалних докумената користи папир чији је квалитет бољи или једнак квалитету папира из става 4. овог члана.

(6) Фискални документи из чл. 26 до 30. овог закона, контролна трака из овог члана, књига дневних извјештаја из члана 74. овог закона и сервисне књижице из чл. 78, 79. и 80. овог закона представљају вјеродостојну документацију од значаја за утврђивање пореза.

Књига дневних извјештаја
Члан 74.

(1) Обвезник је дужан да води по једну књигу дневних извјештаја за сваку фискалну касу у свакој календарској години.

(2) Обвезник је дужан да најмање три године на продајном мјесту чува књигу дневних извјештаја и исјечке фискалних докумената одложене у њој.

(3) Рок из става 2. овог члана, рачуна се од првог дана наредне године у односу на годину у којој је у књигу дневних извјештаја одложен посљедњи одштампани исјечак фискалног документа.

(4) Обвезник је дужан да формира и одштампа дневни извјештај на крају рада, једном дневно.

(5) Обвезник је дужан да сваки одштампани исјечак дневног извјештаја региструје и одложи у књигу дневних извјештаја хронолошким редом.

(6) Обвезник је дужан да формира и одштампа периодични извјештај на крају рада, посљедњег дана сваког пореског периода.

(7) Обвезник је дужан да сваки одштампани исјечак периодичног извјештаја региструје и одложи у књигу дневних извјештаја хронолошким редом.

Крађа, оштећење и уништење фискалне касе усљед више силе
Члан 75.

(1) Обвезник је дужан да писано обавијести ПУ о престанку регистравања промета преко фискалне касе, у року од три дана након крађе, односно оштећења или уништења фискалне касе усљед више силе (поплава, пожар, земљотрес, несрећа у транспорту и сл.).

(2) Обвезник је дужан да записник надлежног органа, односно организације, достави ПУ у року од три дана након пријема записника.

(3) У случају из става 2. овог члана, ПУ доноси рјешење о брисању конкретне касе из регистра фискализованих касе и укидању рјешења о фискализацији украдене, односно оштећене или уништене фискалне касе усљед више силе.

(4) Рјешење из става 3. овог члана ПУ доставља овлашћеном сервису.

(5) Овлашћени сервис је дужан да одвојено чува досије конкретне фискалне касе, за коју је ПУ донела рјешење из става 3. овог члана.

(6) У случају крађе фискалне касе, обвезник је дужан да у року од осам дана након крађе почне регистравање промета преко нове фискалне касе и пренос података помоћу терминала.

(7) У случају оштећења или уништења фискалне касе усљед више силе, обвезник је дужан да у року од осам дана након настављања обављања дјелатности послије више силе, отпочне регистравање промета преко нове фискалне касе и пренос података помоћу терминала.

(8) Овлашћени сервис дужан је да писано обавијести ПУ о немогућности сервисирања и враћања фискалне касе обвезнику, у року од три дана након крађе, односно оштећења или уништења фискалне касе усљед више силе (поплава, пожар, земљотрес, несрећа у транспорту и сл.).

(9) Овлашћени сервис дужан је да записник надлежног органа, односно организације, достави ПУ у року од три дана након пријема записника.

(10) У случају из става 9. овог члана, ПУ доноси рјешење о брисању конкретне касе из регистра фискализованих каса и укидању рјешења о фискализацији украдене, односно оштећене или уништене фискалне касе усљед више силе.

(11) Рјешење из става 10. овог члана ПУ доставља овлашћеном сервису.

(12) Овлашћени сервис дужан је да одвојено чува досије конкретне фискалне касе, за коју је ПУ донијела рјешење из става 10. овог члана.

(13) Овлашћени дистрибутер дужан је да писано обавијести ПУ о немогућности испоруке нефискализоване фискалне касе овлашћеном сервису, у року од три дана након крађе, односно оштећења или уништења фискалне касе усљед више силе (поплава, пожар, земљотрес, несрећа у транспорту и сл.).

(14) Овлашћени дистрибутер дужан је да записник надлежног органа, односно организације, достави ПУ у року од три дана након пријема записника.

(15) Овлашћени произвођач је дужан да писано обавијести ПУ о немогућности испоруке нефискализоване фискалне касе овлашћеном сервису, у року од три дана након крађе, односно оштећења или уништења фискалне касе усљед више силе (поплава, пожар, земљотрес, несрећа у транспорту и сл.).

(16) Овлашћени произвођач је дужан да записник надлежног органа, односно организације, достави ПУ у року од три дана након пријема записника.

Пренос података помоћу терминала

Члан 76.

(1) Регистровани произвођач је дужан да закључи уговоре са телекомуникационим оператерима који обезбјеђују ГПРС мрежу на мјестима обвезника, те да обвезнику обезбиједи претплатничку картицу за коју је обвезник дужан склопити уговор са телекомуникационим оператером о кориштењу ГПРС услуге за пренос података између терминала и сервера ПУ.

(2) Обвезник је дужан да исправан терминал држи стално прикључен на исправну фискалну касу преко првог порта терминала и одговарајућег порта фискалне касе.

(3) Обвезник је дужан да обезбиједи читавање података из фискалне касе помоћу терминала и пренос очитаних података ка серверу ПУ, сагласно упутству овлашћеног произвођача, а на основу команди које задаје сервер ПУ.

IX СЕРВИСИРАЊЕ ФИСКАЛНОГ СИСТЕМА

Сервисирање фискалног производа

Члан 77.

(1) Сервисирањем фискалног производа, у смислу овог закона, сматрају се технички преглед, односно радње на хардверу или софтверу фискалног производа у циљу обезбјеђивања техничке исправности или функционалности фискалног производа, сагласно наводима садржаним у изјавама из члана 34. став 1. тачка г), члана 36. став 1. тачка г), члана 38. став 1. тачка г) и члана 40. став 1. тачке б), г) и њ) овог закона.

(2) Техничком подршком, у смислу овог закона, сматрају се радње које обавља овлашћени сервисер ради обучавања обвезника за кориштење фискалног производа у складу са овим законом и осталим важећим прописима.

(3) Овлашћени произвођач дужан је да овласти сервис за закључивање уговора са обвезником о сервисирању фискалних производа и пружању техничке подршке обвезнику за коришћење фискалног производа.

(4) Сервисирање фискалног производа врши се на захтјев обвезника.

(5) Сервисирање фискалног производа врши само овлашћени сервисер.

(6) Овлашћени сервисер дужан је да сервисира фискални производ или на продајном мјесту или у овлашћеном сервису.

(7) Неисправност било ког фискалног производа, у смислу овог закона, резултује неисправношћу фискалног система у коме се тај фискални производ налази.

(8) Обвезник не смије предузимати никакве радње на неисправном фискалном производу и дужан је да одмах, а најкасније у року од 24 часа, обавијести овлашћени сервис.

(9) Овлашћени сервис дужан је да писано обавијести ПУ о свим случајевима неоснованог пријављивања неисправности фискалног производа.

(10) Овлашћени сервис је дужан да сервисирање фискалног производа изврши у року од два дана од дана достављања захтјева за сервисирање.

Досије, сервисна књижица и сервисирање фискалне касе

Члан 78.

(1) Овлашћени сервис дужан је да формира и чува досије фискалне касе и изда сервисну књижицу фискалне касе за сваку фискалну касу коју сервисира према уговору из члана 51. став 2. тачка б) овог закона.

(2) Обвезник је дужан да сервисну књижицу фискалне касе чува уз фискалну касу на коју се односи.

(3) Овлашћени сервисер дужан је да у досије фискалне касе и сервисну књижицу фискалне касе упише податке о сервисирању фискалне касе, као и друге податке, као што су:

а) назив обвезника,

б) назив и адреса продајног мјеста где се региструје промет преко фискалне касе која је предата на сервисирање,

в) ИБО,

г) ИБФМ,

д) временска одредница почетка сервисирања,

ђ) временска одредница краја сервисирања,

е) врста сервисирања,

ж) стање сервисне пломбе,

з) стање програмске пломбе,

и) стање фискалне пломбе,

ј) стање бројача редног броја сервисирања,

к) стање бројача редног броја ресета,

л) стање бројача редног броја промјене пореских стопа,

љ) стање бројача редног броја фискалног рачуна,

м) стање бројача редног броја рекламираног рачуна,

н) стање бројача редног броја дневног извјештаја,

њ) спецификација извршених радова,

о) потврда о исправности фискалне касе после сервисирања и

п) подаци о лицу које је захтијевало сервисирање фискалне касе.

(4) Овлашћени сервисер дужан је да приликом сервисирања фискалне касе, у фискалну меморију упише врсту сервисирања и временске одреднице почетка и краја сервисирања фискалне касе.

(5) Неисправност фискалне касе, у смислу овог закона, подразумијева само ону неисправност која је уписана и у сервисну књижицу фискалне касе и у фискалну меморију фискалне касе.

(6) Овлашћени сервисер може да сервисира фискалну касу на продајном мјесту само у случају када се не скида ни програмска ни фискална пломба.

(7) Овлашћени сервисер дужан је да послије сваке интервенције због које је скидана сервисна пломба на фискалној каси, стави нову сервисну пломбу на фискалну касу и у сервисну књижицу фискалне касе упише код те нове сервисне пломбе.

(8) Обвезник је дужан да инсталира нови фискални систем, ако на продајном мјесту нема други исправан фискални систем, и ако због неисправности фискалног система није регистровао промет преко фискалне касе дуже од 15 радних дана укупно у току календарске године.

Досије, сервисна књижица и сервисирање терминала

Члан 79.

(1) Овлашћени сервис дужан је да формира и чува досије терминала и изда сервисну књижицу терминала за сваки терминал који сервисира према уговору из члана 51. став 2. тачка б) овог закона.

(2) Обвезник је дужан да сервисну књижицу терминала чува уз терминал на који се односи.

(3) Овлашћени сервисер дужан је да у досије терминала и сервисну књижицу терминала упише податке о сервисирању терминала, као и друге податке, као што су:

а) назив обвезника,

б) назив и адреса продајног мјеста где се налази фискална каса повезана са терминалом предатим на сервисирање,

в) ИБО,

г) ИБФМ,

д) временска одредница почетка сервисирања,

ђ) временска одредница краја сервисирања,

е) врста сервисирања,

ж) стање сервисне пломбе,

з) стање програмске пломбе,

и) спецификација извршених радова,

ј) потврда о исправности терминала послје сервисирања и

к) податке о лицу које је захтијевало сервисирање терминала.

(4) Неисправност терминала, у смислу овог закона, јесте само неисправност која је уписана у сервисну књижицу терминала.

(5) Овлашћени сервисер може да сервисира терминал на продајном мјесту само у случају када се не скида програмска пломба.

(6) Овлашћени сервисер дужан је да послје сваке интервенције због које је скидана сервисна пломба на терминалу, стави нову сервисну пломбу на терминал и у сервисну књижицу терминала упише код те нове сервисне пломбе.

Досије, сервисна књижица и сервисирање софтверске апликације

Члан 80.

(1) Овлашћени сервис дужан је да формира и чува досије софтверске апликације и изда сервисну књижицу софтверске апликације за сваку софтверску апликацију коју сервисира према уговору из члана 51. став 2. тачка б) овог закона.

(2) Обвезник је дужан да сервисну књижицу софтверске апликације чува уз надређени рачунар са софтверском апликацијом на коју се односи.

(3) Овлашћени сервисер дужан је да у досије софтверске апликације и сервисну књижицу софтверске апликације упише податке о сервисирању софтверске апликације, као и друге податке, као што су:

а) назив обвезника,

б) назив и адреса продајног мјеста гдје се налази фискална каса повезана са надређеним рачунаром са софтверском апликацијом предатим на сервисирање,

в) ИБО,

г) ИБФМ,

д) временска одредница почетка сервисирања,

ђ) временска одредница краја сервисирања,

- е) врста сервисирања,
  - ж) спецификација извршених радова,
  - з) потврда о исправности софтверске апликације која се извршава на надређеном рачунару после сервисирања и
  - и) подаци о лицу које је захтијевало сервисирање софтверске апликације.
- (4) Неисправност софтверске апликације, у смислу овог закона, јесте само неисправност која је уписана у сервисну књижицу софтверске апликације.

Технички преглед фискалног система

Члан 81.

- (1) Обвезник је дужан да једном годишње обави технички преглед фискалног система.
- (2) Рок из става 1. овог члана рачуна се од дана прве фискализације фискалне касе.
- (3) Овлашћени сервисер је дужан да поред обавеза из чл. 78, 79. и 80, изврши и чишћење штампача фискалне касе.
- (4) Обвезник сноси трошкове техничког прегледа, чија се висина утврђује уговором о сервисирању и техничкој подршци из члана 51. став 2. тачка б).

Ресетовање фискалне касе

Члан 82.

- (1) Подаци у оперативној меморији фискалне касе могу се ресетовати ресетима из члана 10. овог закона.
- (2) Ресет деблокаде софтвера без брисања цјелокупног садржаја оперативне меморије, података о оствареном евидентираном промету и оствареном рекламираном промету, или базе артикала, не сматра се неисправношћу фискалне касе.
- (3) Ресет из става 2. овог члана може вршити и обвезник.
- (4) Ресети којима се врши брисање цјелокупног садржаја оперативне меморије, брисање података о оствареном евидентираном и оствареном рекламираном промету, и брисање базе артикала у оперативној меморији, представљају неисправност фискалне касе.
- (5) Ресете из става 4. овог члана врши искључиво овлашћени сервисер.
- (6) У случају вршења неовлашћених ресета, ПУ у поступку контроле обезбјеђује доказ о неовлашћеном ресету путем вјештачења.
- (7) Трошкове вјештачења у случају из става 6. овог члана сноси обвезник.

Евиденција о овлашћеним сервисерима

Члан 83.

- (1) Овлашћени произвођач дужан је да води евиденцију о овлашћеним сервисима.
- (2) Овлашћени сервис дужан је да води евиденцију о овлашћеним сервисерима.
- (3) Овлашћени произвођач дужан је да у року од три дана након издавања овлашћења овлашћеном сервису, односно овлашћеном сервисеру, достави ПУ податке из евиденције из ст. 1. и 2. овог члана.
- (4) Овлашћени произвођач дужан је да овласти други сервис или да захтијева од Министарства издавање одобрења за смањење обима сервисне мреже у

случају престанка рада овлашћеног сервиса прије истека рока од две године након потписивања уговора из члана 42. овог закона.

(5) Овлашћени произвођач дужан је да писано обавијести ПУ и обвезника о давању овлашћења новом сервису, у року од три дана од давања овлашћења новом сервису.

X КОНТРОЛА ФИСКАЛНОГ ПРОИЗВОДА, КОНТРОЛА РЕГИСТРОВАЊА ПРОМЕТА ПРЕКО ФИСКАЛНЕ КАСЕ И КОНТРОЛА ОВЛАШЋЕНОГ СЕРВИСА

Контрола техничких и функционалних карактеристика фискалног производа Члан 84.

(1) Контролу техничких и функционалних карактеристика фискалних производа овлашћених произвођача, врши Министарство:

- а) на основу плана контроле,
- б) на захтјев ПУ и
- в) на захтјев овлашћеног сервиса.

(2) Ако Министарство у поступку контроле утврди да одређени тип фискалног производа не одговара карактеристикама из члана 34. став 1. тачка в), члана 36. став 1. тачка в) или члана 38. став 1. тачка в) овог закона, или да одређени тип фискалног производа садржи скривене функције супротно писменим изјавама из члана 34. став 1. тачка г), члана 36. став 1. тачка г) или члана 38. став 1. тачка г) овог закона, или да одређени тип фискалног производа није технички и функционално идентичан узорку типа фискалног производа за који је издато увјерење из чл. 34, 36. или 38. овог закона, супротно писменим изјавама из члана 40. став 1. тач. б), г) или њ), рјешењем ће привремено забранити даље стављање у промет и коришћење тог типа фискалног производа и наложити овлашћеном произвођачу да утврђене недостатке отклони код свих произведених фискалних производа тог типа, код којих се утврди постојање недостатака, или да обвезнику, о свом трошку, замијени фискални производ са недостатком новим фискалним производом одговарајућег и одобреног типа, у року који не може бити дужи од 30 дана од дана пријема рјешења о привременој забрани стављања у промет конкретног типа фискалног производа.

(3) Против рјешења из става 2. овог члана, обвезник има право да изјави жалбу у року од 15 дана након пријема рјешења, с тим што жалба не задржава извршење рјешења.

(4) Овлашћени произвођач дужан је да о утврђеним недостацима на одређеном типу фискалног производа, у року од три дана од дана пријема рјешења из става 2. овог члана, писмено обавијести све своје овлашћене сервисе и наложи им да, најкасније у року од 20 дана након пријема обавјештења, сачине списак фискалних производа на којима нису отклоњени недостаци, или није извршена њихова замјена новим фискалним производом и о томе у истом року доставе списак овлашћеном произвођачу.

(5) Овлашћени произвођач дужан је да најкасније у року од седам дана након пријема списка из става 4. овог члана, сачини извјештај о извршењу налога из става 2. овог члана са списком фискалних производа на којима нису отклоњени недостаци, или није извршена њихова замјена новим фискалним производом и достави га Министарству и ПУ.

(6) ПУ је дужна да, одмах, а најкасније у року од пет дана након истека рока из става 2. овог члана, донесе рјешење о одузимању од обвезника фискалног производа са његовом сервисном књижицом, ако на том фискалном производу нису отклоњени недостаци, или није извршена његова замјена новим фискалним производом.

(7) Против рјешења из става 6. овог члана, обвезник има право да изјави жалбу у року од 15 дана након пријема рјешења, с тим што жалба не задржава извршење рјешења.

(8) Ако овлашћени произвођач у року из става 2. овог члана, не отклони утврђене недостатке на фискалном производу или не изврши његову замјену новим фискалним производом, Комисија предлаже министру укидање одобрења за конкретан тип фискалног система у чијем се саставу налази тај фискални производ на основу члана 48. овог закона и покреће поступак активирања датог средства обезбјеђења из члана 43. став 1. овог закона, ради накнаде трошкова набавке новог фискалног производа обвезнику коме је одузет фискални производ решењем ПУ из става 6. овог члана.

(9) Ако износ средстава обезбјеђења из активираниог средства обезбјеђења није довољан за накнаду трошкова набавке новог фискалног производа у цијелости, обвезнику се исплаћује сразмјеран дио накнаде трошкова.

Контрола регистравања промета преко фискалног система **Члан 85.**

(1) ПУ врши контролу регистравања промета преко фискалне касе, контролу сервисне, програмске и фискалне пломбе фискалне касе, пренос података преко терминала, контролу сервисне и програмске пломбе терминала и контролу софтверске апликације.

(2) Обвезник је дужан да на захтјев овлашћеног лица ПУ одштампа базу артикала, пресјек стања и периодични извјештај за одређени период.

(3) Обвезник је дужан да на захтјев овлашћеног лица тржишне инспекције одштампа базу артикала фискалне касе.

(4) Ако софтвер фискалне касе, односно софтверска апликација за надређени рачунар преко кога се задају команде фискалној каси преко порта фискалне касе, омогућава вођење и чување других података, који нису дефинисани у фискалним документима (вођење залиха робе, робно-материјално и финансијско књиговодство и др), обвезник је дужан да их учини доступним ПУ, на њен захтјев, у поступку контроле из става 1. овог члана.

(5) Овлашћени произвођач дужан је да за потребе контроле регистравања промета преко фискалне касе, сачини посебно упутство о начину коришћења фискалне касе, софтвера фискалне касе и свим његовим могућностима, односно софтверске апликације на надређеном рачунару повезаним са фискалном касом и свим њеним могућностима, и да га достави ПУ, у року од 30 дана од дана потписивања уговора из члана 42. овог закона.

(6) Овлашћени произвођач дужан је да сачини ново упутство о начину коришћења фискалне касе, софтвера фискалне касе и свим његовим могућностима, односно софтверске апликације на надређеном рачунару повезаним са фискалном касом и свим њеним могућностима, и да га достави ПУ у року од пет дана након добијања одговарајућег увјерења, у случају да врши измјену и допуну софтвера фискалне касе, односно софтверске апликације на надређеном рачунару који задаје команде фискалној каси преко порта фискалне касе.

(7) Ако ПУ у поступку контроле из става 1. овог члана утврди да је обвезник сакрио, отуђио, уништио или учинио неупотребљивом фискалну касу преко које је регистровао промет, због чега није могуће извршити пореску контролу, ПУ покреће поступак за изрицање мјере забране обављања дјелатности обвезника у трајању до 60 дана.

(8) Ако ПУ у поступку контроле из става 1. овог члана, утврди да обвезник на продајном мјесту држи нефискалну регистар касу или нефискализовану фискалну регистар касу, ПУ покреће поступак за трајно одузимање касе из овог става и покреће поступак за изрицање мјере забране обављања дјелатности обвезника у трајању до 60 дана.

(9) Ако ПУ у поступку контроле из става 1. овог члана, утврди да обвезник врши регистровање промета коришћењем софтверске апликације без увјерења из члана 38. овог закона, на надређеном рачунару преко кога се задају команде нефискалном штампачу, нефискалној регистар каси – штампачу, нефискализованом фискалном штампачу или нефискализованом фискалној регистар каси – штампачу, ПУ покреће поступак за трајно одузимање штампача или касе из овог става, терминала, надређеног рачунара и остале додатне опреме из члана 15. овог закона, и покреће поступак за изрицање мјере забране обављања дјелатности обвезника у трајању до 60 дана.

(10) Ако ПУ у поступку контроле из става 1. овог члана, утврди да обвезник врши регистровање промета коришћењем софтверске апликације без увјерења из члана 38. овог закона, на надређеном рачунару преко кога се задају команде фискалној каси преко порта фискалне касе, ПУ рјешењем привремено одузима фискалну касу, терминал, надређени рачунар и осталу додатну опрему из члана 15. овог закона ради вјештачења.

(11) Трошкове вјештачења у случају из става 10. овог члана, сноси обвезник.

(12) Ако се у поступку вјештачења утврди да је обвезник вршио регистровање промета коришћењем софтверске апликације из става 10. овог члана, на надређеном рачунару преко кога се задају команде фискалној каси преко порта фискалне касе, ПУ покреће поступак за трајно одузимање фискалне касе, терминала, надређеног рачунара и остале додатне опреме из члана 15. овог закона, и покреће поступак за изрицање мјере забране обављања дјелатности обвезника у трајању до 60 дана.

(13) Ако ПУ у поступку контроле из става 1. овог члана, утврди да обвезник преко фискализоване фискалне касе издаје исјечке папирне траке који имају изглед фискалног рачуна, а ти исјечци не садрже све прописане елементе, односно садрже погрешно унијете елементе из члана 26. став 2. овог закона, ПУ покреће поступак за изрицање мјере забране обављања дјелатности обвезника у трајању до 60 дана.

(14) Ако ПУ у поступку контроле из става 1. овог члана, утврди да обвезник преко фискализоване фискалне касе издаје исјечке папирне траке који имају изглед рекламираног рачуна, а ти исјечци не садрже све прописане елементе, односно садрже погрешно унијете елементе из члана 27. став 2. овог закона, ПУ покреће поступак за изрицање мјере забране обављања дјелатности обвезника у трајању до 60 дана.

(15) Ако ПУ у поступку контроле из става 1. овог члана, утврди да је обвезник сакрио, оштетио, уништио или учинио неупотребљивом контролну траку фискалне касе на којој су забиљежени подаци о регистровању промета у оквиру обављања дјелатности за коју је законом прописано регистровање промета преко фискалне касе, прије истека законског рока за њено чување, ПУ покреће поступак за изрицање мјере забране обављања дјелатности обвезника у трајању до 60 дана.

(16) Ако ПУ у поступку контроле из става 1. овог члана, утврди да је обвезник неовлашћено вршио ресете фискалне касе из члана 82. став 4. овог закона, на фискалној каси преко које се врши регистровање промета, ПУ рјешењем привремено одузима фискалну касу, контролне траке и сервисну књижицу фискалне касе ради вјештачења.

(17) Трошкове вјештачења у случају из става 16. овог члана, сноси обвезник.

(18) Ако се у поступку вјештачења из става 16. овог члана утврди да је обвезник вршио неовлашћене ресете, ПУ покреће поступак за трајно одузимање фискалне касе и покреће поступак за изрицање мјере забране обављања дјелатности обвезника у трајању до 60 дана.

(19) Ако ПУ у поступку контроле из става 1. овог члана, утврди да на фискалној каси или терминалу нема сервисне пломбе или је сервисна пломба оштећена, односно да су на фискалној каси или терминалу предузимане радње ради измјене података о оствареном евидентираном промету или оствареном рекламираном промету, ПУ рјешењем привремено одузима фискалну касу или терминал са оштећеном сервисном пломбом, контролне траке и сервисну књижицу фискалне касе или терминала ради вјештачења.

(20) Трошкове вјештачења у случају из става 19. овог члана сноси обвезник.

(21) Ако се у поступку вјештачења из става 19. овог члана утврди да је обвезник предузимао радње ради измјене података о оствареном евидентираном промету или оствареном рекламираном промету из става 19. овог члана, ПУ покреће поступак за трајно одузимање фискалне касе или терминала са оштећеном сервисном пломбом и покреће поступак за изрицање мјере забране обављања дјелатности обвезника у трајању до 60 дана.

(22) Ако ПУ у поступку контроле из става 1. овог члана, утврди да на фискалној каси или терминалу нема сервисне пломбе или је сервисна пломба оштећена, или да су на фискалној каси или терминалу предузимане радње ради измјене података о оствареном евидентираном промету или оствареном рекламираном промету, или да обвезник користи софтверску апликацију без увјерења из члана 38. овог закона, или да је извршио неовлашћене измјене у софтверској апликацији са увјерењем из члана 38. овог закона, ПУ рјешењем привремено одузима фискалну касу, терминал, контролне траке, сервисне књижице фискалне касе и терминала, надређени рачунар са софтверском апликацијом и осталу додатну опрему из члана 15. овог закона ради вјештачења.

(23) Трошкове вјештачења у случају из става 22. овог члана сноси обвезник.

(24) Ако се у поступку вјештачења из става 22. овог члана утврди да је обвезник предузимао радње ради измјене података о оствареном евидентираном промету или оствареном рекламираном промету, или да обвезник користи софтверску апликацију без увјерења из члана 38. овог закона, или да је извршио неовлашћене измјене у софтверској апликацији са увјерењем из члана 38. овог закона, ПУ покреће поступак за трајно одузимање фискалне касе, терминала, надређеног рачунара са софтверском апликацијом и остале додатне опреме и покреће поступак за изрицање мјере забране обављања дјелатности обвезника у трајању до 60 дана.

(25) Ако ПУ у поступку контроле из става 1. овог члана, утврди да програмска и фискална пломба фискалне касе не садрже све врсте заштите, ПУ рјешењем привремено одузима фискалну касу и доставља је органу надлежном за израду пломби ради вјештачења.

(26) Трошкове вјештачења у случају из става 25. овог члана сноси обвезник.

(27) Ако орган из става 25. овог члана да налаз и мишљење да програмска и фискална пломба фискалне касе нису вјеродостојне, ПУ покреће поступак за трајно

одузимање фискалне касе и покреће поступак за изрицање мјере забране обављања дјелатности у трајању до 60 дана.

(28) Ако ПУ у поступку контроле из става 1. овог члана, утврди да је обвезник онемогућио пренос података из фискалне касе помоћу терминала, а фискална каса и терминал су били исправни, ПУ покреће поступак за изрицање мјере забране обављања дјелатности обвезника у трајању до 60 дана.

(29) Ако ПУ у поступку контроле из става 1. овог члана, утврди да се подаци из дневног извјештаја за конкретан дан одштампани из базе података ПУ формирани на основу пренесених података путем терминала, не слажу са подацима из дневног извјештаја за исти дан, уложеног у књигу дневног извјештаја, или за конкретан дан у књизи није евидентиран дневни извјештај или се дневни извјештај не налази на контролној траци фискалне касе, ПУ покреће поступак за изрицање мјере забране обављања дјелатности у трајању до 60 дана.

(30) Против рјешења из ст. 10, 16, 19, 22. и 25. овог члана, обвезник има право да изјави жалбу у року од 15 дана од дана пријема рјешења, с тим што жалба не задржава извршење рјешења.

(31) У случајевима из ст. 7, 8, 9, 12, 13, 14, 15, 18, 21, 24, 27. и 29. овог члана, пореска основица утврђује се процјеном на начин прописан законом којим се уређује порески поступак.

Контрола фискалних производа приликом сервисирања Члан 86.

(1) Овлашћени сервисер дужан је да прије почетка сервисирања утврди да ли на фискалној каси и терминалу постоји сервисна пломба која одговара коду уписаном у сервисној књижици, односно да сервисна пломба није оштећена, као и да, ако обвезник користи софтверску апликацију која омогућава задавање команди фискалној каси преко надређеног рачунара, утврди да ли софтверска апликација има увјерење из члана 38. овог закона.

(2) Ако овлашћени сервисер, прије почетка сервисирања фискалне касе или терминала у сервису, утврди да на фискалној каси или терминалу нема сервисне пломбе или је сервисна пломба оштећена, односно да су на фискалној каси и терминалу предузимане радње ради измјене података о оствареном евидентираном промету или оствареном рекламираном промету, дужан је да о томе сачини записник и достави га ПУ најкасније у року од два дана од дана утврђених неправилности, а фискалну касу или терминал са оштећеном сервисном пломбом задржи у сервису.

(3) У случају из става 2. овог члана, ПУ рјешењем привремено одузима фискалну касу или терминал са оштећеном сервисном пломбом ради вјештачења.

(4) Трошкове вјештачења у случају из става 3. овог члана сноси обвезник.

(5) Ако се у поступку вјештачења из става 3. овог члана утврди да је обвезник предузимао радње у циљу измјене података о оствареном евидентираном промету или оствареном рекламираном промету из става 2. овог члана, ПУ покреће поступак за трајно одузимање фискалне касе или терминала са оштећеном сервисном пломбом и покреће поступак за изрицање мјере забране обављања дјелатности обвезника у трајању до 60 дана.

(6) Ако овлашћени сервисер прије почетка сервисирања фискалне касе или терминала у продајном објекту, утврди да на фискалној каси или терминалу нема сервисне пломбе или је сервисна пломба оштећена, или да су на фискалној каси или терминалу предузимане радње ради измјене података о оствареном евидентираном промету и оствареном рекламираном промету, или да обвезник користи софтверску

апликацију без увјерења из члана 38. овог закона, или да је извршио неовлашћене измјене у софтверској апликацији са увјерењем из члана 38. овог закона, дужан је да о томе сачини записник и одмах телефоном позове ПУ и сачека долазак овлашћеног лица ПУ.

(7) У случају из става 6. овог члана, ПУ рјешењем привремено одузима фискалну касу, терминал, надређени рачунар са софтверском апликацијом и осталу додатну опрему из члана 15. овог закона ради вјештачења.

(8) Трошкове вјештачења у случају из става 7. овог члана сноси обвезник.

(9) Ако се у поступку вјештачења из става 7. овог члана утврди да је обвезник предузимао радње ради измјене података о оствареном евидентираном промету или оствареном рекламираном промету, или да обвезник користи софтверску апликацију без увјерења из члана 38. овог закона, или да је извршио неовлашћене измјене у софтверској апликацији са увјерењем из члана 38. овог закона, ПУ покреће поступак за трајно одузимање фискалне касе, терминала, надређеног рачунара са софтверском апликацијом и остале додатне опреме и покреће поступак за изрицање мјере забране обављања дјелатности обвезника у трајању до 60 дана.

(10) Против рјешења из ст. 3. и 7. овог члана, обвезник има право да изјави жалбу у року од 15 дана након пријема рјешења, с тим што жалба не задржава извршење рјешења.

Контрола рада овлашћених сервиса

Члан 87.

(1) Контролу рада овлашћених сервиса врши ПУ, на основу документације из члана 32. став 1. тачка њ) овог закона.

(2) Ако ПУ у поступку контроле утврди да овлашћени произвођач није организовао сервисну мрежу у обиму, кадровски и технички у складу са организацијом сервисне мреже из члана 32. став 1. тачка њ) овог закона, саставља о томе записник и доставља га Комисији.

(3) У случају из става 2. овог члана, Комисија захтјева писано образложење од овлашћеног произвођача, послије чијег разматрања може одобрити овлашћеном произвођачу да организује сервисну мрежу у смањеном обиму од обима сервисне мреже из члана 32. став 1. тачка њ) овог закона.

(4) Ако Комисија одобри овлашћеном произвођачу смањење обима сервисне мреже из члана 32. став 1. тачка њ) овог закона, овлашћени произвођач је дужан да организацију нове сервисне мреже достави ПУ у року од осам дана након пријема одлуке Комисије.

Интерна контрола рада овлашћених сервиса

Члан 88.

(1) Овлашћени произвођач дужан је да врши интерну контролу рада овлашћених сервиса које је овластио на основу члана 77. став 3. овог закона.

(2) Ако овлашћени произвођач у току контроле из става 1. овог члана, утврди да овлашћени сервис не поступа у складу са одредбама овог закона, дужан је да овлашћеном сервису одузме овлашћење из члана 77. став 3. овог закона, у року од осам дана након утврђене неправилности.

(3) Овлашћени произвођач је дужан да на захтјев ПУ, поступи на начин из става 2. овог члана, када ПУ у поступку контроле утврди да овлашћени сервис не поступа у складу са одредбама овог закона.

(4) О одузимању овлашћења из ст. 2. и 3. овог члана, овлашћени произвођач обавештава Комисију, ПУ и обвезника у року од три дана након одузимања овлашћења.

(5) Овлашћени произвођач је дужан да у року од осам дана од дана укидања овлашћења из ст. 2. и 3. овог члана, обвезнику обезбиједи други овлашћени сервис.

(6) Ако овлашћени произвођач не поступи на начин из става 5. овог члана, Комисија покреће поступак за укидање регистрације произвођача сагласно члану 50. овог закона, о чему писмено обавјештава овлашћеног произвођача.

XI ОВЛАШТЕЊА ЗА ДОНОШЕЊЕ ПОДЗАКОНСКИХ АКТА

Члан 89.

(1) Министар финансија уз прибављено мишљење Комисије донијеће подзаконске акте којима ће ближе уредити материју слjedeћих чланова овог закона:

а) техничке и функционалне карактеристике фискалне касе из члана 14,
б) техничке и функционалне карактеристике терминала из члана 21,
в) функционалне карактеристике софтверске апликације из члана 25,
г) садржај књиге евиденције регистрованих произвођача и одобрења за фискалне производе из члана 31. став 3. и члана 43. став 3,
д) садржај формулара за регистровање произвођача из члана 32. став 1. тачка а),

ђ) садржај јавног позива из члана 32. став 1,

е) садржај формулара и начин испитивања узорка типа фискалне касе из члана 34. став 1. тачка а),

ж) садржај формулара и начин испитивања узорка типа терминала из члана 36. став 1. тачка а),

з) садржај формулара и начин испитивања узорка типа софтверске апликације из члана 38. став 1. тачка а) и

и) садржај уговора између Министарства и регистрованог произвођача из члана 42.

(2) Министар финансија уз прибављено мишљење Комисије, ближе ће уредити Правилником, слjedeће чланове овог закона:

а) изглед фискалних докумената, значење појединих података садржаних у фискалним документима и контуре фискалног лога из чл. 26, 27, 28, 29. и 30,

б) садржај евиденције рјешења о фискализацији из члана 55. став 10,

в) садржај захтјева за иницијалну фискализацију из члана 56. став 2,

г) садржај записника о уништавању фискалног модула из члана 57. став 8,

д) садржај захтјева за замјену фискалног модула из члана 58. став 2,

ђ) садржај захтјева за накнадну фискализацију услед сервисирања из члана 59. став 2,

е) садржај захтјева за промјену продајног мјеста из члана 60. став 1,

ж) садржај захтјева за брисањем обвезника из регистра фискализованих каса због престанка обављања дјелатности обвезника из члана 61. став 3,

з) садржај писаног фискалног рачуна и начин његовог издавања из члана 65. став 1,

и) садржај писаног рекламираног рачуна и начин његовог издавања из члана 69. став 1,

- ј) изглед и садржај обавјештења из члана 71,
- к) садржај и вођење књиге дневних извјештаја из члана 74. став 1,
- л) изглед, садржај и начин вођења досијеа и сервисне књижице фискалне касе из члана 78. став 1,
- љ) изглед, садржај и начин вођења досијеа и сервисне књижице терминала из члана 79. став 1,
- м) изглед, садржај и начин вођења досијеа и сервисне књижице софтверске апликације из члана 80. став 1,
- н) садржај евиденције о овлашћеним сервисима и сервисерима из члана 83. ст. 1. и 2 и
- њ) начин означавања, изглед и садржај ознаке ПУ из члана 97.

ХП КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Прекршаји обвезника

Члан 90.

(1) Новчаном казном у износу од 2.000 КМ до 15.000 КМ казниће се за прекршај правно лице – обвезник, ако:

а) не врши регистровање сваког појединачног промета преко фискалне касе и пренос података преко терминала до сервера ПУ, а у случају да користи надређени рачунар, задавање команди фискалној каси не врши помоћу софтверске апликације (члан 5. став 1),

б) у прописаном року не закључи уговор о сервисирању са другим овлашћеним сервисом (члан 50. став 6),

в) отпочне обављање дјелатности промета робе, односно пружања услуга, прије набавке фискалног система и фискализације фискалне регистар касе, њеног повезивања са терминалом и инсталирања на продајном мјесту; или прије фискализације фискалног штампача или фискалне регистар касе – штампача, његовог повезивања са терминалом и надређеним рачунаром са софтверском апликацијом и инсталирања на продајном мјесту; ако набави фискални систем без одобрења из члана 31. став 3. овог закона; и ако не закључи уговор са овлашћеним сервисом о сервисирању и техничкој подршци за коришћење набављеног фискалног система (члан 51),

г) у захтјеву за фискализацију фискалне касе дефинише назив и адресу продајног мјеста, тако да они не одговарају називу и адреси продајног мјеста на коме обвезник региструје промет преко фискалне касе или називу и адреси мјеста на коме је обвезник регистровао своју дјелатност, искључиво ако обвезник обавља промет на уобичајеним покретним тезгама, преко лица која долазе на врата купцу или преко путујућих продаваца (члан 54),

д) рјешење о фискализацији не чува уз фискалну касу на коју се односи (члан 55. став 9),

ђ) приликом набавке фискалног система преко овлашћеног сервиса не поднесе ПУ захтјев за иницијалну фискализацију фискалне касе; и ако у прописаном року не преузме фискализовану фискалну касу (члан 56. ст. 2. и 8),

е) фискалну касу прије преузимања података из фискалне меморије непосредно не испоручи овлашћеном сервису, наведеном у уговору из члана 51. став 2. тачка б) овог закона (члан 57. став 1),

ж) преко овлашћеног сервиса не поднесе ПУ захтјев за замјену фискалног модула; и ако у прописаном року не преузме фискализовану фискалну касу (члан 58. ст. 2. и 6),

з) у прописаном року прије промјене назива или адресе продајног мјеста преко овлашћеног сервиса не поднесе ПУ захтјев за промјену продајног мјеста (члан 60. став 1),

и) преко овлашћеног сервиса не поднесе ПУ захтјев за брисање обвезника из регистра фискализованих каса због престанка обављања дјелатности (члан 61. став 3),

ј) у базу артикала не унесе једнозначно и недвосмислено идентификован цјелокупан асортиман артикала са којима је задужено продајно мјесто; и ако у бази артикала сваком артиклу не додјели ознаку пореске стопе у складу са чланом 11. овог закона (члан 62),

к) клијенту не изда фискални рачун одштампан на фискалној каси преко које је евидентиран промет, без обзира да ли то клијент захтијева, у случају постојања бар једне исправне фискалне касе на продајном мјесту; и ако фискални рачун не изда са свим обавезним подацима из члана 26. став 2. овог закона (члан 63),

л) клијенту не изда фискални рачун писан руком у два примјерка, без обзира да ли то клијент захтијева, у свим случајевима непостојања бар једне исправне фискалне касе на продајном мјесту; ако најмање три године на продајном мјесту не чува други примерак писаног фискалног рачуна; и ако сваки појединачни остварени евидентирани промет из писаних фискалних рачуна, накнадно не региструје и не одштампа одговарајуће штампане фискалне рачуне на фискалној каси у најкраћем могућем времену (члан. 65),

љ) клијенту изда рекламирани рачун иако се купљена роба не рекламира или не враћа или се на други начин не врши рекламација робе пре издавања фискалног рачуна; ако клијенту не изда рекламирани рачун одштампан на фискалној каси преко које је рекламиран промет, без обзира да ли то клијент захтијева, у случају постојања бар једне исправне фискалне касе на продајном мјесту; и ако рекламирани рачун не изда са свим обавезним подацима из члана 27. став 2. овог закона (члан 67),

м) клијенту не изда рекламирани рачун писан руком у два примјерка, без обзира да ли то клијент захтијева, у свим случајевима непостојања бар једне исправне фискалне касе на продајном мјесту; ако најмање три године на продајном мјесту не чува други примерак писаног рекламираног рачуна; и ако сваки појединачни остварени рекламирани промет из писаних рекламираних рачуна, накнадно не региструје и не одштампа одговарајуће штампане рекламиране рачуне на фискалној каси у најкраћем могућем времену (члан 69),

н) на видном мјесту на продајном мјесту не истакне обавјештење о обавези издавања штампаног и писаног фискалног и рекламираног рачуна од стране обвезника, о обавези узимања штампаног и писаног фискалног и рекламираног рачуна од стране клијента, о праву клијента да купљену робу, односно извршене услуге не плати обвезнику ако му обвезник не изда штампани или писани фискални рачун и о праву клијента да рекламирану робу узме натраг послије исплате клијенту ако му обвезник не изда штампани или писани рекламирани рачун (члан 71),

њ) клијенту који плаћање врши на основу фактуре, у фактуру не унесе редни број фискалног рачуна на основу кога је регистрован промет у фискалној каси и на продајном мјесту не држи копије издатих фактура; и ако остварен евидентиран промет и остварен рекламиран промет преко фискалне касе за који се плаћање врши на основу фактуре, не исказује у књизи дневног извјештаја (члан 72),

о) најмање три године не чува одштапану контролну траку; ако штампање фискалних докумената на папирној траци за исјечке и на контролној папирној траци врши на папиру чији квалитет не обезбјеђује читање података из фискалних докумената у прописаном року; и ако за штампање фискалних докумената не користи папир чији је квалитет бољи или једнак минималном квалитету папира (члан 73. ст. 1, 3. и 5),

п) не води по једну књигу дневних извјештаја за сваку фискалну касу у свакој календарској години; најмање три године на продајном мјесту не чува књигу дневних извјештаја и исјечке фискалних докумената одложене у њој; ако не формира и не одштапа дневни извјештај на крају рада, једном дневно; ако сваки одштампани исјечак дневног извјештаја не региструје и не одложи у књигу дневних извјештаја хронолошким редом; ако не формира и не одштапа периодични извјештај на крају рада, посљедњег дана сваког пореског периода; и ако сваки одштампани исјечак периодичног извјештаја не региструје и не одложи у књигу дневних извјештаја хронолошким редом (члан 74),

р) писмено не обавијести ПУ о престанку регистровања промета преко фискалне касе, у року од три дана од дана крађе, односно оштећења или уништења фискалне касе услед више силе (поплава, пожар, земљотрес, несрећа у транспорту и сл); ако записник надлежног органа, односно организације, не достави ПУ у року од три дана од дана пријема записника; ако у случају крађе фискалне касе, у року од осам дана од дана крађе не отпочне регистровање промета преко нове фискалне касе и пренос података помоћу терминала; и ако у случају оштећења или уништења фискалне касе услед више силе, у року од осам дана од дана наставка обављања дјелатности после више силе, не отпочне регистровање промета преко нове фискалне касе и пренос података помоћу терминала (члан 75. ст. 1, 2, 6. и 7),

с) не закључи уговор са телекомуникационим оператером који обезбеђује ГПРС мрежу за пренос података између терминала и сервера ПУ; ако исправан терминал не држи стално прикључен на исправну фискалну касу преко првог порта терминала и одговарајућег порта фискалне касе; и ако не обезбиједи читавање података из фискалне касе помоћу терминала и пренос очитаних података ка серверу ПУ, сагласно упутству овлашћеног произвођача, а на основу команди које задаје сервер ПУ (члан 76),

т) предузима радње на неисправном фискалном производу и одмах, а најкасније у року од 24 часа, не обавијести овлашћени сервис (члан 77. ст. 8),

ћ) сервисну књижицу фискалне касе не чува уз фискалну касу на коју се односи; и ако не инсталира нови фискални систем, ако на продајном мјесту нема други исправан фискални систем и ако због неисправности фискалног система није регистровао промет преко фискалне касе дуже од 15 радних дана укупно у току календарске године (члан 78. ст. 2. и 8),

у) сервисну књижицу терминала не чува уз терминал на који се односи (члан 79. став 2),

ф) сервисну књижицу софтверске апликације не чува уз надређени рачунар са софтверском апликацијом на коју се односи (члан 80. став 2),

х) једном годишње не обави технички преглед фискалног система (члан 81. став 1),

ц) на захтјев овлашћеног лица ПУ не одштапа базу артикала, пресјек стања и периодични извјештај за одређени период; ако не учини доступним на захтјев ПУ друге податке, који нису дефинисани у фискалним документима (вођење залиха робе, робно-материјално и финансијско књиговодство и др), а чије вођење и чување омогућава софтвер фискалне касе, односно софтверска апликација за надређени

рачунар преко кога се задају команде фискалној каси преко порта фискалне касе; ако сакрије, отуђи, уништи или учини неупотребљивом фискалну касу преко које је регистровао промет, због чега није могуће извршити пореску контролу; ако држи нефискалну регистар касу или нефискализовану фискалну регистар касу; ако врши регистровање промета коришћењем софтверске апликације без увјерења из члана 38. овог закона, на надређеном рачунару преко кога се задају команде нефискалном штампачу, нефискалној регистар каси – штампачу, нефискализованом фискалном штампачу или нефискализованој фискалној регистар каси – штампачу; ако врши регистровање промета коришћењем софтверске апликације без увјерења из члана 38. овог закона, на надређеном рачунару преко кога се задају команде фискалној каси преко порта фискалне касе; ако преко фискализоване фискалне касе издаје исјечке папирне траке који имају изглед фискалног рачуна, а ти исјечци не садрже све прописане елементе, односно садрже погрешно унијете елементе из члана 26. став 2. овог закона; ако преко фискализоване фискалне касе издаје исјечке папирне траке који имају изглед рекламираног рачуна, а ти исјечци не садрже све прописане елементе, односно садрже погрешно унијете елементе из члана 27. став 2. овог закона; ако сакрије, оштети, уништи или учини неупотребљивом контролну траку фискалне касе на којој су забиљежени подаци о регистровању промета у оквиру обављања дјелатности за коју је законом прописано регистровање промета преко фискалне касе, прије истека законског рока за њено чување; ако врши ресете фискалне касе из члана 82. став 4. овог закона, на фискалној каси преко које се врши регистровање промета; ако на фискалној каси или терминалу нема сервисне пломбе или је сервисна пломба оштећена, односно ако су на фискалној каси или терминалу предузимане радње ради измјене података о оствареном евидентираном промету или оствареном рекламираном промету; на фискалној каси или терминалу нема сервисне пломбе или је сервисна пломба оштећена, или ако су на фискалној каси или терминалу предузимане радње ради измјене података о оствареном евидентираном промету или оствареном рекламираном промету, или ако обвезник користи софтверску апликацију без увјерења из члана 38. овог закона, или ако је извршио неовлашћене измјене у софтверској апликацији са увјерењем из члана 38. овог закона; ако програмска и фискална пломба фискалне касе не садрже све врсте заштите; ако онемогући пренос података из фискалне касе помоћу терминала, а фискална каса и терминал су били исправни; и ако подаци из дневног извјештаја за конкретан дан одштампани из базе података ПУ формирану на основу пренесених података путем терминала, се не слажу са подацима из дневног извјештаја за исти дан, уложеног у књигу дневног извјештаја, или за конкретан дан у књизи није евидентиран дневни извјештај или се дневни извјештај не налази на контролној траци фискалне касе (члан 85. ст. 2, 4, 7, 8, 9, 12, 13, 14, 15, 18, 21, 24, 27, 28. и 29),

ч) на захтјев овлашћеног лица тржишне инспекције, не одштампа базу унијетих артикала (члан 85. ст. 3),

ц) на фискалној каси или терминалу предузима радње ради измјене података о оствареном евидентираном промету и оствареном рекламираном промету; ако на фискалној каси или терминалу предузима радње ради измјене података о оствареном евидентираном промету или оствареном рекламираном промету, или користи софтверску апликацију без увјерења из члана 38. овог закона, или врши неовлашћене измјене у софтверској апликацији са увјерењем из члана 38. овог закона (члан 86. ст. 5. и 9).

(2) За прекршај из става 1. овог члана, казниће се одговорно лице у правном лицу новчаном казном у износу од 500 КМ до 3.000 КМ.

(3) За прекршај из става 1. овог члана, казниће се предузетник новчаном казном у износу од 500 КМ до 1.500 КМ.

Прекршаји произвођача фискалног производа **Члан 91.**

(1) Новчаном казном у износу од 2.500 КМ до 15.000 КМ казниће се за прекршај правно лице – произвођач, односно овлашћени произвођач, ако:

а) стави у промет фискални систем без одобрења за тај тип фискалног система (члан 31. став 1),

б) у случају измјене техничких и функционалних карактеристика типа фискалне касе за који је издато увјерење, не прибави од Комисије ново увјерење о испуњености техничких и функционалних карактеристика тог типа фискалне касе прије стављања у промет тог типа фискалне касе (члан 35. став 4),

в) у случају измјене техничких и функционалних карактеристика типа терминала за који је издато увјерење, не прибави од Комисије ново увјерење о испуњености техничких и функционалних карактеристика тог типа терминала прије стављања у промет тог типа терминала (члан 37. став 4),

г) у случају измјене функционалних карактеристика типа софтверске апликације за који је издато увјерење, не прибави од Комисије ново увјерење о испуњености функционалних карактеристика тог типа софтверске апликације прије стављања у промет тог типа софтверске апликације (члан 39. став 4),

д) прије стављања фискалног система у промет не закључи уговор о међусобним правима и обавезама са Министарством којим се гарантује испуњење услова из овог закона (члан 42),

ђ) прије почетка стављања у промет типа фискалног система за који је добио одобрење из члана 31. став 1. овог закона, не поднесе ПУ захтјев за доделу серије ИБФК; ако на видљив начин и трајно не обиљежи на горњој страници сваке произведене фискалне касе ИБФК; ако не упише одговарајући ИБФМ у фискалну меморију; или ако један додељени ИБФК трајно обиљежи на другој фискалној каси и упише одговарајући ИБФМ у фискалну меморију друге касе (члан 52),

е) на сваку фискалну касу не стави произвођачку пломбу у току производње или је скине до почетка фискализације; ако уз захтјев за додјелу ИБФК, не достави ПУ изглед произвођачке пломбе и сервисних пломби овлашћених сервиса којима је до подношења захтјева дато овлашћење за сервисирање фискалних производа и ако у случају додјеле новог овлашћења овлашћеном сервису, изглед сервисне пломбе тог сервиса не достави ПУ, у прописаном року (члан 53),

ж) прије почетка фискализације не обезбиједи да у фискалној меморији буде уписан ИБФМ (члан 55. став 2),

з) фискалну касу прије њене иницијалне фискализације непосредно не испоручи овлашћеном сервису, наведеном у уговору из члана 51. став 2. тачка б) овог закона (56. став 3),

и) у корисничком упутству фискалне касе не одреди минимални квалитет папира (члан 73. став 4),

ј) писано не обавијести ПУ о немогућности испоруке нефискализоване фискалне касе овлашћеном сервису, у року од три дана од дана крађе, односно оштећења или уништења фискалне касе услед више силе (поплава, пожар, земљотрес, несрећа у транспорту и сл); и ако записник надлежног органа, односно организације, не достави ПУ у року од три дана од дана пријема записника (члан 75. ст. 15. и 16),

к) не овласти сервис за закључивање уговора са обвезником о сервисирању фискалних производа и пружању техничке подршке обвезнику за коришћење фискалног производа (члан 77. став 3),

л) не води евиденцију о овлашћеним сервисима; ако податке из евиденције о овлашћеним сервисима и овлашћеним сервисерима, не достави ПУ у року од три дана од дана издавања овлашћења овлашћеном сервису, односно овлашћеном сервисеру; ако не овласти други сервис или не захтијева од Комисије издавање одобрења за смањење обима сервисне мреже у случају престанка рада овлашћеног сервиса прије истека рока од две године од дана потписивања уговора из члана 42. овог закона; и ако писмено не обавијести ПУ и обвезника о давању овлашћења новом сервису, у року од три дана од давања тог овлашћења (члан 83. ст. 1, 3, 4. и 5),

љ) одређени тип фискалног производа не одговара карактеристикама из члана 34. став 1. тачка в), члана 36. став 1. тачка в) или члана 38. став 1. тачка в) овог закона, или ако одређени тип фискалног производа садржи скривене функције супротно писменим изјавама из члана 34. став 1. тачка г), члана 36. став 1. тачка г) или члана 38. став 1. тачка г) овог закона, или ако одређени тип фискалног производа није технички и функционално идентичан узорку типа фискалног производа за који је издато увјерење из члана 34, 36. или 38. овог закона, супротно писменим изјавама из члана 40. став 1. тач. б), г) или ђ); ако утврђене недостатке не отклони код свих произведених фискалних производа тог типа, код којих се утврди постојање недостатака, или обвезнику, о свом трошку, не замијени фискални производ са недостатком новим фискалним производом одговарајућег и одобреног типа, у прописаном року; ако о утврђеним недостацима на одређеном типу фискалног производа, у прописаном року, писмено не обавијести све своје овлашћене сервисе и наложи им да, у прописаном року сачине списак фискалних производа на којима нису отклоњени недостаци, или није извршена замјена новим фискалним производом и о томе у истом року доставе списак овлашћеном произвођачу; и ако у прописаном року не сачини извијештај о извршењу овог налога са списком фискалних производа на којима нису отклоњени недостаци, или није извршена замјена новим фискалним производом, и исти не достави ПУ (члан 84. ст. 2. 4. и 5),

м) не сачини посебно упутство за потребе контроле регистравања промета преко фискалне касе, о начину коришћења фискалне касе, софтвера фискалне касе и свим његовим могућностима, односно софтверске апликације на надређеном рачунару повезаним са фискалном касом и свим њеним могућностима, и не достави га у прописаном року ПУ; и ако не сачини ново упутство о начину коришћења фискалне касе, софтвера фискалне касе и свим његовим могућностима, односно софтверске апликације на надређеном рачунару повезаним са фискалном касом и свим њеним могућностима, и не достави га у прописаном року ПУ у случају измјене и допуне софтвера фискалне касе, односно софтверске апликације на надређеном рачунару који задаје команде фискалној каси преко порта фискалне касе (члан 85. ст. 5. и 6),

н) организацију нове сервисне мреже не достави у прописаном року ПУ (члан 87. став 4),

њ) не врши интерну контролу рада овлашћених сервиса које је овластио на основу члана 77. став 3. овог закона; ако у прописаном року овлашћеном сервису не одузме овлашћење из члана 77. став 3. овог закона, ако утврди да овлашћени сервис не поступа у складу са одредбама овог закона; ако на захтјев ПУ, у прописаном року овлашћеном сервису не одузме овлашћење из члана 77. став 3. овог закона, када ПУ у поступку контроле утврди да овлашћени сервис не поступа у складу са одредбама овог закона; ако о одузимању овлашћења у прописаном року не обавијести Комисију,

ПУ и обвезника; и ако у прописаном року обвезнику не обезбиједи други овлашћени сервис (члан 88).

(2) За прекршај из става 1. овог члана казниће се одговорно лице у правном лицу – произвођачу новчаном казном у износу од 250 КМ до 2.500 КМ.

Прекршаји овлашћеног сервиса

Члан 92.

(1) Новчаном казном у износу од 2.500 КМ до 15.000 КМ казниће се за прекршај правно лице – овлашћени сервис, ако:

а) врши фискализацију без присуства овлашћеног лица ПУ; ако не упише у фискалну меморију у поступку фискализације ИБО и временске одреднице краја фискализације, уколико већ нису уписане; ако врши промјену ИБФМ, ИБО и временске одреднице краја фискализације; ако не упише назив и адресу продајног мјеста у оперативну меморију и у сервисну књижицу фискалне касе; и ако на фискалну касу не стави своју сервисну пломбу по извршеној фискализацији (члан 55. ст. 1, 3, 4, 6. и 7),

б) у прописаном року не обавијести ПУ о испоруци фискалне касе; и ако у прописаном року писмено не обавијести обвезника о датуму иницијалне фискализације (члан 56. ст. 4. и 5);

в) скида фискални модул и преузима све податке из фискалне меморије фискалне касе без присуства овлашћеног лица ПУ; ако фискални модул не чува на писани захтјев ПУ у случају потребе за вештачењем; и ако фискални модул уништава без присуства комисије за уништавање фискалног модула (члан 57. ст. 2, 3, 5. и 7),

г) у прописаном року писмено не обавијести обвезника о датуму преузимања података из фискалне меморије и замјене фискалног модула (члан 58. ст. 3),

д) не поднесе ПУ захтјев за накнадном фискализацијом услед сервисирања ако у поступку сервисирања фискалне касе утврди да се мора извршити уклањање програмске пломбе или фискалне пломбе (члан 59. став 2),

ђ) не упише назив и адресу новог продајног мјеста у оперативну меморију и у сервисну књижицу, прије почетка регистравања промета на новом продајном мјесту (члан 60. став 2),

е) у прописаном року писмено не обавијести обвезника о датуму преузимања података из фискалне меморије (члан 61. став 4),

ж) одвојено не чува досије конкретне фискалне касе, за коју је ПУ донијела рјешење о брисању из регистра фискализованих каса и укидању рјешења о фискализацији украдене, односно оштећене или уништене фискалне касе услед више силе; ако писмено не обавијести ПУ о немогућности сервисирања и враћања фискалне касе обвезнику, у року од три дана од дана крађе, односно оштећења или уништења фискалне касе услед више силе (поплава, пожар, земљотрес, несрећа у транспорту и сл); ако записник надлежног органа, односно организације, не достави ПУ у року од три дана од дана пријема записника; и ако одвојено не чува досије конкретне фискалне касе, за коју је ПУ донијела рјешење о брисању из регистра фискализованих каса и укидању рјешења о фискализацији украдене, односно оштећене или уништене фискалне касе услед више силе (члан 75. став 5, 8, 9. и 12),

з) сервисирање фискалног производа не врши на захтјев обвезника; сервисирање фискалног производа не врши на продајном мјесту или у овлашћеном сервису; ако писмено не обавијести ПУ о свим случајевима неоснованог

пријављивања неисправности фискалног производа; и ако сервисирање фискалног производа не изврши у прописаном року (члан 77. ст. 4, 6, 9. и 10),

и) не формира и не чува досије фискалне касе и не изда сервисну књижицу фискалне касе за сваку фискалну касу коју сервисира према уговору из члана 52. став 2. тачка б) овог закона; ако у досије фискалне касе и у сервисну књижицу фискалне касе не упише прописане податке о сервисирању фискалне касе; ако приликом сервисирања фискалне касе, у фискалну меморију не упише врсту сервисирања и временске одреднице почетка и краја сервисирања фискалне касе; ако сервисирање фискалне касе на продајном мјесту врши у случају када скида програмску или фискалну пломбу; и ако послје сваке интервенције због које је скидана сервисна пломба на фискалној каси, не стави нову сервисну пломбу на фискалну касу и у сервисну књижицу фискалне касе не упише код те нове сервисне пломбе (члан 78. ст. 1, 3, 4, 6. и 7),

ј) не формира и не чува досије терминала и не изда сервисну књижицу терминала за сваки терминал који сервисира према уговору из члана 52. став 2. тачка б) овог закона; ако у досије терминала и у сервисну књижицу терминала не упише прописане податке о сервисирању терминала; ако сервисирање терминала на продајном мјесту врши у случају када скида програмску пломбу; и ако послје сваке интервенције због које је скидана сервисна пломба на терминалу, не стави нову сервисну пломбу на терминал и у сервисну књижицу терминала не упише код те нове сервисне пломбе (члан 79. ст. 1, 3, 5. и 6),

к) не формира и не чува досије софтверске апликације и не изда сервисну књижицу софтверске апликације за сваку софтверску апликацију који сервисира према уговору из члана 52. став 2. тачка б) овог закона; и ако у досије софтверске апликације и у сервисну књижицу софтверске апликације не упише прописане податке о сервисирању софтверске апликације (члан 80. ст. 1. и 3),

л) не изврши технички преглед фискалног система на прописан начин (члан 81. став 3),

љ) не води евиденцију о овлашћеним сервисерима (члан 83. став 2),

м) у прописаном року, не сачини списак фискалних производа на којима нису отклоњени недостаци, или није извршена њихова замјена новим фискалним производом, односно исти не достави овлашћеном произвођачу (члан 84. став 4),

н) прије почетка сервисирања не утврди да ли на фискалној каси и терминалу постоји сервисна пломба која одговара коду уписаном у сервисној књижици, односно да сервисна пломба није оштећена, као и да, ако обвезник користи софтверску апликацију која омогућава задавање команди фискалној каси преко надређеног рачунара, не утврди да ли софтверска апликација има увјерење из члана 38. овог закона; ако прије почетка сервисирања фискалне касе или терминала у сервису, утврди да на фискалној каси или терминалу нема сервисне пломбе или је сервисна пломба оштећена, односно да су на фискалној каси и терминалу предузимане радње ради измјене података о оствареном евидентираном промету или оствареном рекламираном промету, а не сачини записник и исти у прописаном року не достави ПУ, а фискалну касу или терминал са оштећеном сервисном пломбом не задржи у сервису; и ако прије почетка сервисирања фискалне касе или терминала у продајном објекту, утврди да на фискалној каси или терминалу нема сервисне пломбе или је сервисна пломба оштећена, или да су на фискалној каси или терминалу предузимане радње ради измјене података о оствареном евидентираном промету и оствареном рекламираном промету, или да обвезник користи софтверску апликацију без увјерења из члана 38. овог закона, или да је извршио неовлашћене измјене у софтверској апликацији са увјерењем из члана 38. овог закона, а не сачини записник и

одмах телефоном не позове ПУ и не сачека долазак овлашћеног лица ПУ (члан 86. ст. 1, 2. и 6).

(2) За прекршај из става 1. овог члана, казниће се одговорно лице у правном лицу – овлашћеном сервису новчаном казном у износу од 500 КМ до 2.500 КМ.

(3) За прекршај из става 1. овог члана, казниће се предузетник – овлашћени сервис новчаном казном у износу од 2.500 КМ до 10.000 КМ.

Прекршаји овлашћеног дистрибутера

Члан 93.

(1) Новчаном казном у износу од 2.500 до 15.000 КМ казниће се за прекршај правно лице – овлашћени дистрибутер, ако:

а) фискалну касу прије њене иницијалне фискализације непосредно не испоручи овлашћеном сервису, наведеном у уговору из члана 51. став 2. тачка б) овог закона (члан 56. став 3) и

б) писано не обавијести ПУ о немогућности испоруке нефискализоване фискалне касе овлашћеном сервису, у року од три дана од дана крађе, односно оштећења или уништења фискалне касе услед више силе (поплава, пожар, земљотрес, несрећа у транспорту и сл); и ако записник надлежног органа, односно организације, не достави ПУ у року од три дана од дана пријема записника (члан 75. ст. 13. и 14).

(2) За прекршај из става 1. овог члана казниће се одговорно лице у правном лицу – овлашћеном дистрибутеру новчаном казном у износу од 500 КМ до 2.500 КМ.

(3) За прекршај из става 1. овог члана казниће се предузетник – овлашћени дистрибутер новчаном казном у износу од 250 КМ до 2.500 КМ.

Подношење захтјева за покретање прекршајног поступка

Члан 94.

Прекршајни поступак због прекршаја из члана 85. ст. 7, 8, 9, 12, 13, 14, 15, 18, 21, 24, 27, 28. и 29, члана 86. ст. 5. и 9, члана 90. став 1. тач. а) до ц) и ц) и ст. 2. и 3, члана 91. став 1. тач. ђ), е), ж), з), ј), л.) м), н) и њ) и став 2, чл. 92. и 93. овог закона, покреће овлашћено лице ПУ.

Члан 95.

Прекршајни поступак због прекршаја из члана 90. став 1. тачка ч), члана 91. став 1. тач. а), б), в), г), д), и), к) и л) и став 2, покреће овлашћено лице тржишне инспекције.

Прекршај клијента

Члан 96.

(1) Новчаном казном у износу од 50 КМ казниће се за прекршај клијент, ако:

а) не узме и не сачува штампани или писани фискални рачун у кругу од 20 метара по напуштању продајног мјеста и не покаже га овлашћеном лицу тржишне инспекције, који обавља послове контроле, на његов усмени захтјев (члан 66),

б) не узме и не сачува штампани или писани рекламирани рачун у кругу од 20 метара по напуштању продајног мјеста и не покаже га овлашћеном лицу тржишне инспекције, који обавља послове контроле, на његов усмени захтјев (члан 70).

(2) Овлашћено лице тржишне инспекције за наведене прекршаје клијенту издаје прекршајни налог.

Мјера забране обављања дјелатности
Члан 97.

Објекат пореског обвезника коме је изречена мјера забране обављања дјелатности прописана овим законом (члан 85. ст. 7, 8, 9, 12, 13, 14, 15, 18, 21, 24, 27, 28. и 29. и члан 86. ст. 5. и 9) се овјерава печатом ПУ и видно се означава ознаком ПУ.

XIII НАДЗОР

Члан 98.

Надзор над спровођењем овог закона врши Министарство трговине и туризма Републике Српске, Министарство финансија са Пореском управом Републике Српске и Републичка управа за инспекцијске послове.

XIV ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Динамика
Члан 99.

(1) ПУ посебним актом прописује динамику спровођења закона и на основу тога обавјештава сваку изабрану групу обвезника о планираном поступку контроле најмање 30 дана прије почетка поступка контроле за ту групу обвезника.

(2) Крајњи рок фискализације је 30.06.2008. године.

Члан 100.

Овај закон ступа на снагу осмог дана након објављивања у “Службеном гласнику Републике Српске”, а све одредбе овог закона које се односе на поступак контроле обвезника (чл. 85, 86. и 90) ће се примјењивати од 1. јануара 2008. године.

Број:01-1274/07
Датум: 17. јул 2007. године

ПРЕДСЈЕДНИК
НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Мр Игор Радојичић